SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Prenumerata metams:
Amerikoje 2.00
Kanadoje ir Lietuvoje $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoj ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
SANDARA
327 E St. So. Boston, Mass.

THE LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF ILLINOIS

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 95 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 50,000 Lithuanians in New England, and about 700,000 in the United States
SANDARA
327 E St. So. Boston, Mass.

No. 35 | Tel. So. Boston 2408 | So. Boston, Mass., Rugsejo-September 2 d., 1927 | Kaina 5c. | Metai XIV

Trumpos žinios

Ispanijoj kunigai pakėlė dvigubai kainą už pamaldas. Madrido vyskupas pakėlimą patvirtino, bet žmonės nenori naujos taksos pripažiti. Kunigai gaus įsteigti savo profesinę sąjungą.

Airijos parlamentą paleido generalis gubernatorius ir paskyrė naujus rinkimus rugsėjo 15 d. Naujas parlamentas susirinks spalių 11 d.

Farmerių partiją vakarų valstijose sujungta su rytų valstijų darbininkais siulo įsteigti Henri A. Wallace "Farmer" laikraščio redaktorius.

Italijos spauda, fašistų priespaudoje įteikė Tautų Sąjungai skundą, kurį prašo perduoti Genevos tarptautinei spaudos konferencijai.

Sprogo bomba Rivieroje ties Nicca Pracuzijoj šokių aikštėj, kur susirinkę pasaulio turtuoliai linksmai praleidžia laiką ir pinigus. Sužeista 7 šokikai, 1 mirė. Spėjama, kad bombą metęs anarchistas.

Kinijoj kovos nesibaigia. Jau pranešama, kad Nankinge, vidurinių nacionalistų sostinę, paėmusi generolo Sun - Chuan Fango šiaurinė armija.

Elektrišką balsavimo mašiną išrado Suomijos parlamentas. Nuo kiekvieno atstovo kėdės bus nuvestos vielos prie am tikros lentos, kurioj parodys atstovo pavardę ir žodį "taip" arba "ne", kaip bus paspausta. Tuo budu 200 atstovų balsavimas bus atliekamas per 70 sekundų.

Slapta sutartis prieš Ameriką tarpe Anglijos ir Japonijos esanti padaryta Ženevoj besikalbant apie nusiginklavimą. Sutarties tikslas neleisti Amerikai įsigalėti jurose.

Oro žinovas James H. Kimbell pareiškė, kad šių metų rugpiučio mėnuo buvo lietingiausis ir šalčiausis iš visų 50 praeitų me-

Ir Lietuva kaip Amerika: bevažiuojant į Prienus automobilio šoferis įvažiavo į ravą. Važiavęs vyras ir moteris gerokai apibraižyti.

Čekoslovakijoj susekta fašistų sąmokslininkų centras, kurį policija puolimu paėmė. Suimta keli svarbesni fašistai.

Illinois angliakasiai tebestreikuoja ir nutarė nepasiduoti. Iš 75000 kalnakasių Illinois distrikte tedirba tik 2900 žmonės.

Žemės drebėjime Formozos saloj Japonijoje žuvo 10 ir sužeista 100.

Sacco ir Vanzetti laidotuvės

Pereitą sekmadienį Bostone įvyko Sacco ir Vanzetti laidotuvės. Vietos laikraščiai skelbia, jog jų kunus žingeidaujančių pamatyti atsilankė apie 40,000. Kunai buvo pašarvoti graboriaus koplyčioje, ant Hanover gatvės. Prie grabų buvo sukrauta daugybė gėlių.

Sekmadienį, apie 1 valandą pradėjo rinktis didelė minia žmonių. Buvo susirinkę tiek, kad net kelios gatvės toj apielinkėj buvo užsikimšusios ir buvo sulaikytas pravažiavimas.

Besiartinant 1:30, kada kunai turėjo buti išnešti ir vežami į Forest Hill krematoriją sudeginti, žmonių buvo tiek daug, kad prasidėjo didelis siubavimas. Policija nebegalėjo padaryti tvarkos ir praleisti važiuojančius apielinkės gatvėse. Tada pribuvo raita policija ir pradėjo miną sklaidyti. Gi minia, pamačiusi raitą policiją pradėjo trauktis į šaligatvius. Besitraukdami tiek susikimšo, kad spaudžiami kai kurie pradėjo griuti per langus į krutuves, išgrudo keletą langų.

Procesijai prasidėjus

Sacco ir Vanzetti kunus vežė du juodi automobiliai. Paskui juos važiavo Sacco žmona ir Vanzetti sesuo. Pėsti eidami nešė vainikus. Maršuojančių priskaitoma buvo apie 25,000, abelnai su žiurėtojais skaitoma iki 200,000.

Antras policijos įsimaišymas.

Palei Scolley skvėrą raitoji policija vėl įsimaišė į maršuojančių tarpą ir pradėjo sklaidyti. Čia vėl pasidarė sumišimas ir spaudimosi šaligatviuose. Kai kurie silpnesni buvo smarkiai suspausti. Kur tik ėjo, visų gatvių šalys buvo apgulusios miniomis žiurėtojų.

Procesijai atėjus į kapinyną, jau jų laukė susirinkusi apie 7000 minia. Vidun, kur kunai buvo deginami, mažai kas galėjo įeiti, nes vieta nėra didelė ir negalima sutilpti.

Sudegintųjų pelenai supilti į indus ir bus vežiojami po didmiesčius, kur bus daromos ceremonijos.

Gaisrai laidotuvių metu

Prasidėjus Sacco ir Vanzetti laidotuvių ceremonijai, Cambridge užsidegė kokia tai buda ar senas tvartas, prikrautas įvairių skudurų, apipiltų kerosinu. Ugnagesių 2 ir 3 kompanija pasiskubino gesinti gaisro, tuo tarpu grįžusios rado savo stočių namus sudegintus su visais gesinimo įrankiais. Čia begesinant pasigirdo sprogimai fabrikuose zChemical Manufacturing Co. ir Anchor Welding Co. Čia mažai betrukę, kad ugnis nepasiekė salėtros, oksygeno ir etero sandelių, tad butų kilusi eksplozija, nuo kurios pusė miesto butų nukentėję. Visur padegta kerosinu.

Bolševikai daro biznį

Maskvoj didelis gyvumas. Visa komunistų propaganda dabar uždengta Sacco ir Vanzetti vardais. Išleista atsišaukimas į viso pasaulio komunistus mobilizuotis į karą su "buržuazijos justicija." Dirbinamas karo orlaivis, pavadintas "Sacco Vanzetti", taip pat tokio pavadinimo ruošiama propagandinė komunistinė kino filma.

Kiek tai visa kainavo

"N. Y. Herald Trib." rašo, kad Sacco Vanzetti vardu vien Amerikoj surinkta $500.000. Kaip tie pinigai aikvoti parodo toks pavyzdys. New Yorke komunistai surinko 7000 dol., iš kurių Gynimo Komitetas Bostone gavo 3000. Paklausus per spaudą, kur kita dalis $4000, buvo paaiškinta, kad išleista plakatams, spaudai ir propagandai. Bostono advokatams išmokėta $250,000.

Advokatų konferencija Buffalo.

Prasidėjusioj Amerikos advokatų konferencijoj general. advok. nuo Massachusetts Arthur K. Reading pareiškė, kad Sacco ir Vanzetti pasmerkimas esą padarytas teisėtai ir visą tą bylą naudoję komunistai radikalai ir anarchistai tik savo propagandai, o jiems visai nerupėję nusmerktuosius vaduoti.

ČEKOSLOVAKIJOJ FAŠISTAI BRUZDA

Pragoj areštuotas čekų fašistų generolas Gaida ir daugelis kitų žymių fašistų sąrysy su užpuolimu Čekoslovakijos krašto apsaugos ministerijos valdininko ir fašistų demonstracijomis. vyko susirėmimų, kuriuose policija fašistus apkulė ir išvaikė.

40 PĖDŲ ŠULINY UŽGRIUVO ŽMOGUS

Worcester, Mass. 5 rugp. 26 d. betaisant šulinį užgriuvo 40 pėdų gilumoje darbininkas Fred Lennau. Ant jo sukrito pirma balkiai, paskui storiausis sluoksnis žemės. Pirmiausia nagelba bematant išgręžė skylę per griuvėsius ir per guminę paipą leido nelaimingajam oro. Apie 90 darbininkų kasė visa naktį ir kitos dienos dali, kol užgriuvusį atkasė. Laimei jį rado gyvą, nes balkiai buvo taip susikryžiavę, kad jo neprislėgė.

SUDUŽO 4 JAPONŲ KARO LAIVAI.

Žuvo 119 jurininkų

Jurų manevruose tamsumoj įvyko du laivų susidurimai, kuriuose žuvo 11 karininkų ir 108 jurininkai. Laivas vienas tuojau nugrimzdo, kitas stipriai susidaužė.

Reikia Apsivesti

Viena Anglijos apdraudimo įstaiga patyrė, kad nevedę senberniai greičiau miršta, negu vedusieji, o netekėjusių moterų tarpe didesnis nuošimtis beprotčių.

Pabaltijos valstybių sąjunga

RYGA. Pasikalbėjime su Suomijos laikraščio "Helsing Sanomat" bendradarbiu Latvijos užsienių ministeris Cielensas pareiškė, kad Pabaltės valstybių artėjimas eina iš lėto, bet tvirtais pamatais. Lietuva ir Latvija nutariusios laikytis vienos linijos užsienio politikoje, kuri liečia santykius su SSSR. Cielenso nuomone, Pabaltės valstybių sąjunga anksčiau ar vėliau, bet turės susikurti. Prie jos prisidėsianti ir Suomija. Latvijos, Lietuvos ir Estijos vyriausybės nusistačiusios palaikyti Suomijos kandidaturą į Tautų Sąjungos Tarybą.

Griuva Trakų pilies liekanos

VARŠUVA. "Rzeczpospolita" rašo, kad Kęstučio pilies griuvėsiai Trakuose vis labiau griuva. Vilnius ir Trakų starosta įsakė apskrities inžinieriui padaryti atatinkamų žygių griuvėsiams apsaugoti. Tačiau kai pradėta cementuoti pavojingiausios vietos, prieš tai užprotestavo istorinių liekanų kuratorius, kurs pareiškė, kad pilies išlaikymas esąs jo žinioj. Dabar tarp starostos ir inžinieriaus iš vienos pusės, o kuratoriaus iš antrosios vyksta ginčas, o griuvėsiai toliau griuva.

Degtinei, svečiams ir šmugleriams bus padarytas galas

Pereitą pirmadienį Vašingtone prasidėjo konferencija tarp Kanados muitų valdybos ir Jungt. Valstijų teismo, prohybicijos įstaigų, pasienių sargybos ir muitinių valdžios su tikslu aptarti priemones, kaip padaryti galą degtinės šmugeliavimui į U. S. ir šmuglerių bei girtuoklių ekskursijoms į Kanadą.

SOVIETŲ ŽYDŲ RESPUBLIKA

Charkovo, Odesos, Minsko ir kt. gubernijose Sovietai žydams skiria turtingas kolonijas respublikai su plačia autonomija steigti. Amerikos žydai tą sumanymą labai remia pinigais.

Gražuolė lietuvaitė šokėja

New Yorko "Ziegfield Folies" teatras pasikvietė 2 metams už vyriausią solo šokėją gražuolę Newarko lietuvaitę Eleną Braduniutę, nepersenai šokusią ir Bostone ir kritikų įvertintą, kaipo dar neregėta estradoj grožės ir gracijos kombinacija. Braduniutė esanti dar 18 m. amžiaus ir pirmiau dalyvavusi lietuvių parengimuose.

Audrų žuvo 50 žmonių.

St. John's N. F. — Pereitą ketvirtadienį šioje apielinkėje siautė labai didelė audra, kurioje, apskaitliuojama, žuvo 50 žmonių. Užėjus baisi audra pradėjo versti telegramų stulpus ir namus. Septyni žvėjų laiveliai nuskendo Morasheen Bank pakrantėje. Kitas laivas, plaukiantis su 10 kareivių irgi nuskendo. Nuostoliai padaryti labai dideli.

Išėmė adata iš širdies

Peabody. —Penkių metų mergaitė, Marė Zustauskiutė žaidė virtuvėje ir netikėtai pre jos krutinę įlindo adata širdin. Mergaitė mirties agonijoj krito ant grindų. Motina nežinodama kame dalykas, tuoj pašaukė daktarą ir nugabeno ligoninėn. Ten mergaitei skubiai padaryta operacija ir atrasta širdin įsmigusi adata. Po operacijos mergaitė apie 30 minutų laiko gulėjo kaip negyva. Pagalios atsigavo ir dabar yra vilus jai pasveikti.

Pirma kelionė oru aplink pasaulį

22000 MYLIŲ PER 240 VALANDŲ

Pirmas etapas 2350 mylių pasiektas

Du Amerikos lakunai Schlee ir Brock orlaiviu "Pride of Detroit" pereitą sekmadienio rytą 5.14 val. iš Newfundlendo išskrido kelionėn aplink pasaulį ir per 23 val. 21 min. perskridę Atlantiko vandenyną 2350 mylių laimingai nusileido Anglijoj ties Croyden netoli Londono.

Pirmadienį jie išskrido jau 5 val. ryto į Vokietiją į Miuncheną. Jie turi sulig savo išdirbto plano perskristi 22000 mylių per 240 lėkimo valandų.

Pakeliui į Angliją lakunai sutiko ant vandenyno audrų ir tokių tirštų miglų, kad nakties metu patys savo rankų nematė. Skrido aukštume nuo 200 ligi 10-000 pėdų. Anglijos žemę pamatė kai saulė patekėjo pro miglą plyšį debesyse.

LAKUNAS Į BRAZILIJĄ DINGO

Norėjo perlėkti 46000 mylių nesustojęs

Drąsus Amerikos lakunas Paul Redfern iš Brunswick, Ga. pereitą ketvirtadienį 12 val. 46 min. orlaiviu "Port of Brunswick" išskrido į Braziliją į Rio de Janeiro, pasiėmęs gazolino del 52 valandų kelionės. Bet jau praėjo penkta diena kaip apie lakuną nieko negirdėti, o į Rio neatskrido. Spėjama, kad bus arba vandenin nukritęs, ar kur salon ar ir sauszemio central. Amerikos tyruose įklimpęs.

Trys kanadiečiai į Angliją

Šiomis dienomis išskrenda iš London, Canada į Londoną Anglijoj 3 kanadiečiai lakunai orlaiviu "Sir Joh Garling."

PACIFIKO LAKUNAI ŽUVO

Rengiasi statyti paminklą

Kaip pereitame numery buvo rašyta žuvusių Pacifiko vandenyne beskrendant į Hawaii 3 orlaivių su 7 žmonėmis, kurių tarpe buvo 1 moteris, pirmoji tokio lėkimo dalyvė, Miss Doran nežiurint didžiausių pastangų nebepavyko rasti nei pėdsako. Jie skaitomi, kaip ir pirmieji du francuzai Nungesser ir Colli, žuvę vandeny. Amerika jiems statyti paminklą.

PIRMOJI MOTERIS PER ATLANTIKĄ

Kas moterei rupi

Miss Ruth Elder 22 metų amžiaus yra pasiruošusi pati skristi iš New Yorko į Paryžių per Atlantiką. Ją lydės lakunas George Haldeman. Jos orlaivis jau gatavas, tik laukia gero oro. Lakunė pasakė, kad lėkti ji visai nebijo, tik jai rupi, kad belaukiant kita kokia moteris pirma jos neišskristų!

Pirmas orlaivis raketa

Austrų lakunas Max Ballier išrado, kad galima yra orlaiviu pasiekti tokių aukštybių, kur visai mažai bėra oro ir delto ten galima skristi su negirdėta greitybe. Pirmam išbandymui jis nori paleisti į aukštybes orlaivį raketą, kuri turės įrodyti, kad jo planas yra galimas.

Tarp Hamburgo Vokietijoj ir Buenos Aires Argentinoj pravestas bevielis radio telefonas ir pirmas pasikalbėjimas apie 8000 mylių atstumo buvo gana gerai ir aiškiai girdžiamas.

JUS
Galite turėti geriausį The Ongwal Perfect Blend

Nepriimkite netikrą rušį nuo pardavėjų. Pardavėjai rašykite:
UNITED WHOLESALE GROCERY CO.
W. H. Blodget Co. Worcester, Mass.

A. L. T. Sandaros Reikalai.

"SANDAROS" PERKĖLIMO REIKALE.

(Diskusinis)

Šių metų LTS. Seimas, Chicagoje, perleido tarimą perkelti Sandaros organą ir jos visą biznį iš So. Boston, Mass. kitan miestan. Kaip atmenu iš Seimo praneštų žinių, numatyta vietos pati Chicaga, Pittsburgh, Pa. ir Baltimore, Md.

Atlikti tą reikalą, Seimas paskyrė specialę komisiją. Ką jinai iki šiol yra padarius perkėlimo Sandaros klausime, iki šiol komisija viešai dar nieko nepaskelbė. Bet kad jinai dirba tame, jai pavestame klausime, abejonės nėra.

Nors dabar nesmu rejestruotu Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros nariu (delko — tai kitas klausimas), bet buvusiu, idėjiniai tačiau ir dabar su ja gyvenu, man norėtusi, kaipo jos buvusiam nariui, duoti sakyčia kaip ir patarimą šiame klausime.

Perkėlimas "Sandaros" redakcijos ir viso biznio kiton vieton, sandariečiams apseis nemažai pinigų. Todel reikia labai žiurėti, kad perkėlimas butų didžiai išnagrinėtas visais atžvilgiais, kur "Sandara" galėtų pastoviai užsigyventi ant ilgų metų. Parinkimas Seimams vietų, mano manymu, nėra geriausiai tinkamas. Chicaga, visi žinome, yra antras miestas gyventojų skaičiumi po New Yorkui. Kaipo Lietuvių kolonija — yra pirma. Tiesa, kad tenai randasi daug Lietuvių ir nemažai profesionalų, bet randasi laikraščiai "Naujienos", "Draugas", "Vilnis" ir kiti, afimeros laiką pagyvenę, mirę lietuviški lakraščiai. Vadinasi tenai spaudos netruksta. Pittsburgh'as nebutų blogiausia vieta, jei nesirastų geresnės. Baltimore — visai netinkama, nes nėra perdidžiausia Lietuvių kolonija; antra, miestas stovi labai nuošaliai nuo kitų.

Kodelgi Seimo pamiršta Philadelphia? Jogei čia skaitoma Lietuvių gyventojų trečia iš eilės kolonija. Juo labiau, kad čia nesiranda (yra "Tauta" leidžiama Katalikų, nedėldieninis laikraštukas dviejų lapų, bet mažos svarbos) tinkamo laikraščio, kuris atatiktų vietos ir abelnai Lietuvių tikslams; dirva labai plati, tiktai apleista. Čia tai ir butų tinkamiausia "Sandarai" vieta.

Miestas turi su virš 2,000,000 gyventojų. Biznių visokių kaip ir kituose didmiesčiuose randasi. Galima butų gauti daug apgarsinimų iš visokių svetimtautiškų firmų, bankų, ir tt., neskaitant jau apgarsinimų Lietuvių, kurie norėtų pasiskelbti, bet nėra kur.

Pozicija Philadelhpijos nesulyginamai prieinama ir prie kitų miestų ir miestelių, apgyventų Lietuviais. Iki New Yorko skaitoma 90 mylių; Baltimorėn — 100. Visa beveik New Jersey valstija, kur Lietuviais apgyventa miestai ir miesteliai, randas po slenksčiu. Kitos Pennsylvania valstijos tirštai apgyventos Lietuvių kolonijos taipogi randasi nepertoliausia. Visais atžvilgiais, iš kurio kampo nežiurėtumei, Philadelphia, "Sandarai" yra tinkamiausia vieta, todel ir "Sandaros" visas biznis turėtų buti perkeltas čionai.

Z. Jankauskas

MONTELLO, MASS.
Sandariečių domei.

Gerbiami nariai ALTS. 24 kuopos! Malonėkite kreipti domės į šį pranešimą, nes kaitros jau baigiasi. Jau užteko vasar. vakacijų, nes per tris mėnesius neturėjom susirinkimo ir todel yra subėgusių daug daug svarbių reikalų. Visiems nariam yra žinoma pirmo apskričio suvažiavimas įvyks Rugsėjo 25 dieną Montello. Tam reikia paskirti delegatus. Yra ir kitų svarbių reikalų, kurie tebus kitame minėtame susirinkime. Gerbiami nariai turėtų atsminti kad 24 kp. daug yra pasidarbavusi del savo organizacijos ir del Lietuvoje kovojančių už demokratiją, t. y. musų principus, todel pasistengkime lankyti susirinkimus ir vesti toliaus kovą už savo principus. Minėtas susirinkimas įvyks pirmą pėtnyčią Rugsėjo Sept. 2 diena, vakare, 7:30 L. A. Kliubo svetainėje 1.13 Ames st. Nepamirškit atsilankyti.

Kviečia **24 kp. Valdyba.**

PASTABUKĖS

Ar patėmijote, kad "Vienybėje" daug buvo žinių ir straipsnių iš Worcesterio, Bostono ir kitų N. Anglijos miestų, bet dabar visai beveik nesimato. Įdomu butų sužinoti priežastį. Ar tai "žurnalistai" aptingo, ar kas kitas. Spėjama, kad kuomet "Vienybė" pradėjo į fašistų muziką šokti, čia visi rimtesni sandarbininkai, pasipiktinę p. Širvydo politika ir vienas po kitam brukšt ir pasitraukė sandarbininkavę "Vienybėje". Ką jųs manote?...

Įdomu butų žinoti, ką mano dabar apie "Amerikos Lietuvio" formą, turinį ir nusistatymą, senieji jo redaktoriai ir geri publicistai, V. E. Jokubynas ir JJ. Baniulis. Aš manau, kad "not much"...

Įdomu žinoti, kodel Šo. Bostone ilgai gyvenusi muzikos-dramos draugija "Gabija", kuri tiek daug metų gyvuodama tiek daug gražių darbų nuveikė su komp. M. Petrausku priešakyje, apsnudo ir davė progą išdygti, kaip grybui po lietui, naujai draugijai, pasivadinusiai "Operėtės Draugija". Ir kas dar teko patėmyti, kad senas ir uolus "Gabijos" darbuotojas "Muzikų Matas", dabar drožia staripsnius "bustindamas" naują muzikališką draugiją. Žinoma, mes nepavydim jai geros kloties, bet visgi negalime iškęsti neidomaudami, kodel taip įvyksta...

Žvalgas.

RUDENS DARBAMS PRASIDEDANT

Šykšti saulėtomis dienomis ir netikėtai niuri vasara pasibaigė. Smagių poilsio valandų gamtoje — miškuose, laukuose, pajuriuose ir paežeriuose nebėra ko laukti. Vasaros atostogos, tai yra liuosvalandžių sunaudojimas poilsiui ir sveikatai užgrudinti pasibaigė ir šiemet neišsipildžiusias vasarmečio viltis atidėję kitai vasarai, grįžtame prie rudens sezono darbų.

O darbų ypač šiemet daug. Vis arčiau pareinantis opus klausimas, kas bus su musų **jaunaja karta,** verčia mus daug tampriau susispiesti ir susiglausti į savo organizacijas tam klausimui išrišt ir bendromis pajėgomis jį išrišus gyvendinti, taip pat ryškiai pradedantis reikštis įvairiose šakose nedarbas verčia pagalvoti ir apie **vietos politiką.**

Tai bus pamatiniai akmens musų šių metų darbuotės ir visoks musų organizacijos darbas turės iš jų išeiti ir jais baigtis. Kaip vienas taip kitas uždavinys reikalauja, kad patys butume kulturingi, drausmingi ir susitvarkę. Iš piknikų, parkų ir kempių grįžtame į kliubus ir sales. Kokia pirmiausia pareiga? Tokia, **kad kiekvienas žinotų savo uždavinį.** Nuo pirmininko, sekretoriaus, iždininko, menadžerio ir instruktoriaus ligi salės šeimininko kiekvienas turi peržiurėti ir sutvarkyti savo pareigas. Pradžioj turi buti atliktos visos narinės priedermės ir tinkamai išvalytos salės. Šiemet salėse turėtų buti ypatingai daug darbo. Tad švara ir tvarka pirmoj eilėj.

Veik kieviena musų kuopa turi savo salę, salikę. Kas geresnę, kas blogesnę. Ne apie gerų įsigijimą šiandien gali buti kalba. Bet atsiremontuoti, išdažyti, išpuošt tai butinai reikia. Jaukumas, švara ir tvarka yra pirmoji sąlyga prie rimto programo. Nuo to ir pradėkime.

"Mirties Dekretas Demokratijos Gynėjam"

KAIP KARO LAUKO TEISMAS PASMERKĖ MIRTI Dr. PAJAUJĮ TORNAU, ŽEMAITĮ IR KITUS DEMOKRATIJOS GYNĖJUS LIETUVOJ

Tai nauja, tik ką išleista Demokratijos Remėjų Burelio knyga, kuri aiškiai parodo, kaip Dr. Pajaujis ir kiti buvo teisiami, kur teisiami, kas juos teisė ir kaip nuteisė. Ką kaltinamieji teisme kalbėjo ir kaip patsai teismas jautėsi, kas paskui po teismo buvo, kaip jie buvo verčiami pasirašyti neva prašymus ir tt. Taipgi parodo kokis tas kalėjimas, kur jie laikomi ir buvo teisiami. Šioj knygoj atspausdinti dokumentai yra gauti iš Lietuvos. Kas toje knygelėje yra parašyta, to dar neaprašė nei vienas laikraštis. Butinai įsigyk šią knygelę ir sužinok, kaip Demokratijos Gynėjai susilaukė mirties dekretą, kaip jie jį sutiko ne kokiu išsigandimu, bet budami pilni energijos ir giedodami Tautos Himną.

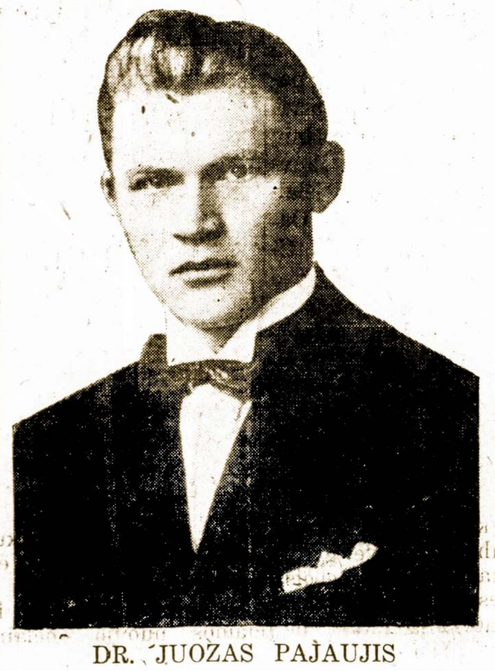

DR. JUOZAS PAJAUJIS

Knygelė 67 puslapių, kaina tik 25c. Ją galima gauti "Sandaros" Administracijoj. Su reikalavimu sykiu siųskite ir pinigus, adresuodami:

"SANDARA"

327 E STREET, SO. BOSTON, MASS.

Nuo Red. Tikime, kad šį tikrai opų klausimą suinteresuotieji paaiškins.

"LIAUDIES BALSO" LAIŠKAS

Rygoj einantis savaitraštis "Liaudies Balsas" prašo įdėti tokį laišką:

Žodis Amerikos draugams

Leidėjai ir redakcija negalėdami atskirai atsakyti į visus mums prisiųstus pasveikinimus, paraginimus bei paklausimus musų naujame darbe, šiuo visiems Lietuva induomaujantiems demokratijos draugams pranešame, kad esame pasirįžę pasiimtąjį darbą visomis jėgomis tęsti, neatsižvelgdami į visus sunkumus, kokius mums, laikraščio leidime bei jo platinime tenka sutikti.

Budami laisvi nuo lietuviškojo karo cenzoriaus, komendanto, žvalgybininko ir karo lauko "teismo", mes visad duosime plačiausių žinių apie visus smetoninkų darbus, kelsime aikštėn dabartinių valdovų juodus pasielgimus ir visa tą patiekdami Lietuvos kankinamai visuomenei, tuo pačiu rengsime ją prie išsivadavimo ir Smetonos-Voldemaro - Plechavičiaus šaikos panaikinimo

Redakcija tiki, kad draugai amerikiečiai mus šiame darbe visokeriopai parems; pradėjusi plaukti prenumerata dar padidės ir jau bendromis jėgomis atstatysime demokratinę tvarką Lietuvoje. Mes kreipdamies į jus draugai ir prašydami tame sunkiame darbe pagelbos, iš savo pusės pasižadame: kovoti del demokratinės tvarkos atstatymo ir jos įtvirtinimo Lietuvoje, del plačiosios liaudies iš po diktaturos išlaisvinimo, teisių gražinimo ir visų nusikaltėlių nubaudimo.

Kas su tuomi sutinka, tas šiandien musų negali neparemti, tas yra ir musų bendros kovos draugas.

P. S. Amerikos demokratinius laikraščius prašome perspausdinti.

Redakcija ir leidėjai
Laikraščo adresas:
Riga, Miera iela N. 8, dz 7. Latvia.

JEI NORI ŽINOTI

kaip smaugia fašistų-tautininkų valdžia Lietuvos liaudį, — tai skaityk išeinantį Rygoje "Liaudies Balsą". Išeina kas dvi savaiti 16 pusl. didumo. Kaina Amerikoje apvaliems metams 2 dol., 6 mėnesiams 1 dol. Užsisakant pinigus siųsti: Latvija, Riga, Talvena pasta, paskaste 979 "Liaudies Balsui".

Nesenai į Rygą su šnipų štabu buvo atvykęs Lietuvos politinės policijos viršininkas Polovinskas, kurs šnipinėjo apie "Liaudies Balsą".

Lietuvos žinios

LIETUVOS VALDŽIA PERSIGRUPUOJA

Plechavičius bus dar didesnis.

Kaunp spaudos žiniomis **pulk. Daukantas paskirtas krašto apsaugos ministeriu**

Buvęs krašto apsaugos m-ris pulk. Merkys paskirtas Klaipėdos krašto gubernatorium.

Pulk. Plechavičius paskiras einančiu generalinio štabo viršininko pareigas.

Susisiekimo ministeriui esą 3 kandidatai: inžin. Vileišis, inž. Čiurlionis ir inž. Šakinis.

TAUTININKŲ DERYBOS SU OPOZICIJA

"Liet. Keleivis" iš latvių spaudos sužinojęs, kad Voldemaras vedąs derybas su ukininkų sąjunga ir Valstiečiais Liaudininkais del valdžios koaliljos sudarymo ir referendumo, bet derybos nepavykusios.

Šitą antį be atsargumo negalima priimti, nes apie kokią koaliciją galima kalbėti prie diktaturos sistemos ir nesant seimo.—Matyt, tai yra tik valdžios tyčia leidžiami užsieniams. muilo burbulai, kad tie manytų, jog ir "diktatoriai nori susikalbėti."

KLAIPĖDOS 675 METŲ SUKAKTUVĖS

Liepos 29 d. praėjo 675 metai nuo Klaipėdos įsikurimo. Ją įkurė iš lietuvių užkariautame krašte 1252 m. liepos 29 d. vokiečių ordeno mistras Eberhardas fon Seyne kartu su ordeno pilimi Memelburgu toje vietoje "kur suteka Nemunas ir Dangė ir teka kartu". Klaipėda nuo įsikurimo metų daug įvairių likimo žaismų pergyveno. Ji buvo centras, aplink kurį šimtmečiais ėjo kova su lietuviais, danais, švedais ir rusais. Ypatingai uolųs kovotojai su ordenu buvo lietuviai, kurie ne karta Klaipėdą galutinai sunaikindavo. Pirmą kartą tai įvyko 1323 m. did. kunigaikščiui Gediminui vadovaujant. 1409 m. ją sudegino žemaičiai. Ordeno jėgas 1410 metais galutinai sulaužė Žalgirio mūšy sujungtoji lietuvių, lenkų, kariuomenė, bet Klaipėdos kraštas einant sutartim liko vokiečių rankose.

Vėjo kelnės Lietuvoj

Keliose vietose Lietuvoj siautė rugp. pradžioje smarkiausios audros. Oro sukuriai arba taip vad. vėjo kelnės, kitur — smerčai— nunešė Raseinių ir Naumiesčio apylinkėse daug namų, išrovė medžius, o lietus išnešė laukus.

BIZNIERIAI, GARSINKITĖS "SANDAROJ"

"SPAKTYVA"

Gavome iš Kauno 3 mėnesių laidos didelį juokų ir satyros žurnalą "Spaktyvą". Kiekvienas numeris parsiduoda po 20c. Prisiųsk 60c ir tuos numerius įsigyk, nes rasi juose daug saldaus juoko.

Pinigus galite siųsti 2 centinėm pašto markėm sekančiu antrašu:

"SANDARA"

327 E STREET SO. BOSTON, MASS.

KEDAINIŲ MOKYTOJŲ SEMNARIJĄ NUSMAUGĖ.

Liet. Mok. Prof. Sąjungos Centro Váldyba nutarė Kėdainių mok. seminariją uždaryti nuo š. m. rugsėjo 1 d. Tokį nutarimą padaryti privertė tas faktas, kad valdžia atėmė seminarijai savo pašalpą ir, be to dar, dabar paėmė seminarijos butą — Kėdainių dvaro rumus.

Toji daug gabių mokytojų išleidusi seminarija, pirma klerikalų valdžios buvo visaip skriaudžiama ir gyvavo daugiau Amerikiečių pašalpomis.

Sacco Vanzeti Lietuvoje

Lietuvos laikraščiai neatsilikdami nuo Europos tono pilni stambių žinių apie Sacco Vanzetti bylą. Komentarai taip jau smerkiantis tokią teismo procedurą.

Rastas Švetosios uosto liekanos

Inžin. Šimoliunas, Šventosios uosto darbų vedėjas, atkasė Lietuvos uosto liekanas — vieno molo dalį—, kurios paeina gal iš 13. ar 14. šimtmečio. Juros vandeny buvo pastebėta į smėlį sukalti kuolai. Ta kryptimi imta kasinėti toliau krantan ir iškasta molo dalis, iš kurios galima matyti, koks buvo statytas šitas molas. Kuolai yra, kiek iš likusios medžio strukturos spręsti galima, pušiniai. Virš vandens paviršiumi yra nulaužyti ar nupuvę. Kuolų yra trys eilės, poromis.

Pietinis molas jurose buvęs užlenktas į šiaurę ir turėjo tokią jau formą, kokią turi pietinis molas dabar statomojo Šventosios Uosto ir Palangos tilto.— Ir šitas praeities liudininkas liudija, kad kitąsyk Lietuva buvo kitokia, negu musų priešų skelbiama.

Vokiečiai persekioja lietuvius

Tilžės krašto lietuviai norėjo rugpiučio 7 d. švęsti savo tautinę šventę ir buvo viskas priruošta. Bet prieš pat šventę vokiečiai šovinistai įbaugino ir įgrąsino salės savininką ir tas iš baimės atsisakė lietuviams beduoti svetainę. Taip šventė ir nebeįvyko. Užpernai vasarą per tokia lietuvių šventę vokiečiai užpuole lietuvius skaudžiai sumušė.

Martyno Jankaus sukaktuves

Rugp. mėn. 7 d. sukako 69 metai amžiaus žinomam Mažosios Lietuvos veikėjui Martynui Jankui. Tą dieną jubiilato namuose Bitėnuose prie Nemuno buvo paprasta gimtuvių minėjimo puota. Jubiliatas gavo visą eilę sveikinimų telegramais, raštu ir asmeninių linkėjimų.

Apdovanojo prancuzų lakunus.

Prezidentas priėmęs atlėkusius į Kauną prancuzų lakunus brolius Vitrol, apdovanojo Vyties Kryžiaus ordenu.

Sharkey Žukausko laimėjimas

Tokiu antgalviu Kaune rodoma kino teatro filma, vaizduojanti, kaip Sharkey nugalėjo airį McTigue.

Kaip spirginami gyvi žmonės

EKZEKUCIJA ELEKTROS KEDĖJ.

Tulas Jack Grey, "N. Y. Even-Graphic" aprašo šiurpų vaizdą iš Madeiros, Sacco ir Vanzetti ekzekucijos Charlestowno kalėjime.

Mirties namas čionai yra didesnis, kaip Sing Sing kalėjime. Lubos yra maž daug 21 pėdos aukštumo ir erdvė yra 75 pėdų ilgumo ir 23 pėdų platumo. Įjungimo lenta ir mirties kedė randasi pryšaky viename kambario gale.

Kambarys yr šiurpiai baltas ir lempos spykso veriančiai. Liudininkams nėra jokių kedžių. Jie stovi tiesiai priešais elektros kėdę — taip arti, kad jie nusmerktąji gali paliesti.

Dvidešimtį žmonių mačiau mirštant elektros kedėj. Ilgai tikėjausi esąs bejausmis prieš tą baisumą. Tačiau kuomet aš šį vakarą įėjau į Charlestowno skerdyklą, mane smaugiančiai suėmė už gerklės siaubas. Norėjau atsisėsti, bet nebuvo jokios progos. Aš maniau apie Sacco ir Vanzetti.

Užveizda išslinko pro duris, kurios skiria žudymo kambarį nuo nusmerktųjų kamerų. Po kelių sekundų jis grįžo Celestina Madeiros vedinas. Čia penki atkarųs vyrai sučiupo Madeirą ir nugabeno jį prie kėdės. Taip, jie padarė daugiau, — jie nuvilko jį, kaip neraliuotas policistas pasigėrusį per gatvę kad velka.

Budelis susinervavęs. Madeiros įsmeigia į jį akis, lyg norėdamas jam ką pasakyti. Jis elgėsi taip, lyg jam nepatiktų budas, kuriuo jį į kėdę sodina. Bet kol aš suspėjau suprasti, kas čia dėjosi, keturi sargai prisegė jį prie kėdės, ir budelis, ilgas, išdžiuvusiu veidu ir mažomis akimis, užmovė Madeiros ant galvos elektrodą.

Budelis Elliot darbavosi ne taip gerai, kaip aš jį nesuskaitomus kartus matydavau Sing Singe. Jis buvo nepaprastai nervingas. Matyti, nesisekė jam kaip reikiant užmauti ant Madeiros galvos elektrodo. Pagaliau jam pasisekė ir jis nuėjo prie įjungiamosios lentos. Sujudęs jis čiupinėjosi aplink jungtuvą, pats atsigręžęs į užvaizdą Hendry, kurs davė ženklą. Žmogžudys įjungė srovę.

Srovė pradėjo zvembti ir kaukti. Elliottas stovėjo prie jungtuvo iškreipęs veidą į išsišiepusią raukšlę, tuo tarpu mirtį nešanti srovė traškėdama nutekėjo per kėdėj sėdinčio žmogaus smagenis.

Po devynių minučių, kaip Madeiro įžengė į skerdyklą, jis buvo pripažintas mirusiu. Sargai skubiausiai iškėlė jį iš kėdės. Kaip tie bostoniškiai moka dirbti! Jie šiame amate labai apsukrus.

Tada prievaizda nuėjo prie Sacco. Vos praėjo dešimts sekundų, jis jau buvo su Sacco skerdykloj. Penki dideli vyrai stveria sudžiuvusį Sacco ir meste įmeta jį kėdėn.

Sacco elgėsi, kaip žmogus, kurs yra nuvargęs, sergantis ir priveiktas gyvenimo slogučio. Jis elgėsi, kaip žmogus, kurs laukte laukia mirties. Septynerius metus jis stovėjo arti mirties ir dabar turėjo padaryti tą baisų peršokimą į amžinybę....

Sacco buvo aukščiausiame sujudimo laipsny, kai sargai jį segė prie kėdės. "Tegyvuoja anarchija!" sušuko jis itališkai. "Tegyvuoja anarchija-" Po to jis rodėsi vėl atgavęs sąmonę. Ir aiškiu balsu, visiškai laisvu nuo sujudimo jis ištarė: "Likite sveiki, žmona ir vaikai, ir visi draugai ir džentelmanai! Lik sveika, motina!"

Kol Sacco kalbėjo savo atsisveikinimo žodžiu, įstatymiškasis užmušėjas stovėjo šale jo iš dešinės su šetoniškai išsišiepusiu veidu. Rodėsi, kad tas vilkinimas jam trukdė ir kai Sacco savo kalbą pabaigė, jis skubiausiai užmovė jam ant galvos eletrodą ir šokte prišoko prie įjungiamosios lentos. Jis pačiupo rankeną ir atsigręžė į užveizdą.

Tasai davė ženklą. Traškėdamas jungtuvas įsibriovė — ir vėl zembimas ir kaukimas mirtį nešančios srovės, kuri Sacco per smagenis nutekėjo į kuną. Saccos rankos, kurios ant kėdės atramų drebėjo lyg lėkte lėkė, bematant susigniaužė. Gyslos jo ilgose baltose rankose pradėjo tinti ir vis labiau putėsi, lyg norėdamos persprogti ir mus visus krauju apšlakstyti.

Palengva pradėjo storėti kaklo gyslos. Atrodė, lyg jos liptų kaklu aukštyn, kol pagaliau abiejose pusėse susimetė į mazgus. Tuo tarpu Saccos kaklas suputo į nežmonišką storumą ir paraudo..

Kai Sacco sėdosi į kėdę, aš mačiau, kaip sudžiuvęs jis buvo. Jo kaklas atrodė lyg pypkės kotas. Bet kai srovė penkias sekundas per jo kaulus traškėjo, jo kaklas atrodė lyg slonio, tokį stiprų raumenų sutraukimą padaro elektros srovė.

Tuo tarpu iš jo burnos pasileido seilių srovė ir prakaitas latakais pasipylė per veidus.

Žaibo srovė 1900 voltų, kaip to justicija reikalauja, gamina maždaug tukstantį laipsnių karščio sulig Fahrenheito. Sulyginkite tą pilną tukstantį laipsių su maždaug šimtu laipsnių šešėlyje, del kurių taip nusiskundžiame....

Nuo antro žaibo spindulio Saccos kunas neapsakomai susitraukė. Nėra anglų kalboj žodžių, kurie pajėgtų apsakyti, kaip tas mažas sudžiuvęs kunas nuo antro kirčio susirietė. Nėra anglų kalboj žodžių, kurie nupieštų, kokios išraiškos buvo to oficialaus užmušėjo veidas, kai Saccos kunas nuo antrojo kirčio smarkybės sutraškėjo diržuose. Tas žmogus Elliotas, na gana apie jį.

Vienuolika minučių po dvyliktos mažasis Nikola Sacco buvo paskelbtas nebegyvu...

Tik įsivaizduokite: per dvyliką minučių du žmonės negyvai suspirginti, kiekvienas po šešias minutes.

Tik dvylika minučių praslinko, ir nusmerktųjų kameroj sėdėjo tas beveik poetiškas Vanzetti. Pirma jis matė išeinant Madeiros, tada savo seną draugą Sacco. Ir kai Sacco išėjo, jis turėjo dar šešias minutes laukti. Visai vienas šešias minutes!.. Kaip tos sekundos turėjo slinkti! Jos ištyso į valandas, valandos tapo amžinybėmis, kol įstatymiškasis užmušikas atėjo jo išvesti!

Galop atėjo į mirties kamerą ir Vanzetti. Jis atėjo su iškelta galva, tas nedidelis žmogus su nekaltu veidu. Niekuomet nemačiau tokios išraiškos. Vanzetti turėjo veidą žmogaus, kurs katės negalėtų nuskriausti.

Su šypsena jis įėjo ir atsisėdo. Aš neturėjau sakyti atsisėdo, nes vos tik jis įžengė į tą skerdyklą, kaip ir jį sargai pastvėrė ir įstumė atbulą į kėdę. Priešingai negu Sacco ir Madeiros Vanzetti rodėsi visai ramus. Vis dar jo veide šypsena. Jis pareiškia norįs kalbėti. Užveizda įsako sargams atsitraukti nuo kėdės. Elliottas, tas užmušėjas su košinu veidu, eina prie jungtuvo. Jis jau rengėsi užmauti Vanzetti ant galvos elektrodą, kai kalėjimo viršininkas žudymą sulaikė.

"Aš noriu pasakyti, kad aš nėsu kaltas jokiame nusikaltime, ne tik šiame, bet niekuriame", ištarė Vanzetti. Sekundą palaukęs tęsė toliau labai sujudintas: "Džentelmenai, aš noriu jums visiems atleisti už tai, ką jųs man darote. Aš esu nekaltas žmogus! Niekuomet aš nieko neužmušiau. Likite sveiki, džentelmenai!"

Kai tik jis davė ženklą, kad jau pasakė paskutinį žodį, burys griebėsi už darbo. Elliotas užmovė elektrodą ir tik dabar pastebėjau, kad Vanzetti buvo sujudęs. Aš žiurėjau į jo rankas, kurios kabėjo ant kėdės atkalčių. Jos drebėjo lyg ištroškusio alkoholiko rankos. Jungtuvas skardžiai įsijungė, ir bematant ėmė zyzti ir kaukti srovė.

Širdį pykinantis sukeptos mėsos kvapas pripildė skerdyklą. Palengva nusidažė Vanzetti kaklas kruvinai raudonas ir gyslos susimetė į mazgus. Rankų gyslos susinarpliojo. išlėto tino kaklas ligi pasibaisėtino storumo, kol srovė sustojo. Kurčiai stuktelėjęs Vanzetti kunas atkrito.

Su antru srovės smugiu negyvas kunas pašoko, aukščiau ir aukščiau, lyg norėtų jis išsikasti iš tos kėdės. Ir ka vėl srovė sustojo lavonas su kurčiu garsu vėl atkrito. Vanzetti buvo miręs. Sacco miręs. Madeiro miręs...

VYSKUPO RUPESNIS

Anglijos karalius Henrichas VIII pasiuntė vyskupą Bonner su labai svarbiu laišku pas Prancuzijos karalių Prančiškų I.

"Šire," tarė vyskupas, "kai aš laišką įteiksiu, man gali galvą nuimti."

"Tuomet aš paliepsiu visiems prancuzams, kurie Anglijoj gyvena, galvas nukapoti!" sušuko karalius.

"Aš tam neabejoju, manė vyskupas, "tik aš bijau, kad nė viena iš tų nukirstų galvų neatatiks ant mano liemens uždėti."

MIRTIES BAUSMIŲ KLAIDOS.

Vilhelm Bronish paduoda keletą ištraukų iš Hamburgo miesto Vokietijoj teismo aktų apie nužudymus asmenų, del kurių vėliau daug abejonių paliko, bet buvo nebepataisomos.

Hamburge nuo 1812 m. mirties bausmė vykdoma kirviu. Prancuzai čia buvę giljotiną (mašiną galvoms kapot) įvedę, kuri buvo vartota 3 kartus, po to vėl grįžta prie kirvio. 1856 m. vėl įvesta giljotina, kuri ligi 1917 m. nukirto 18 galvų.

Iš 24mirtin pasmerktųjų palikę aiškiai nustatytos šios teismo klaidos. Prie vieno paleistuvystės namo buvo rastas rytmety užmuštas žmogus. To namo sklepe rastas kruvinas kirvis. Įtarti to namo šeimininkas ir jo žmona. Judviejų biaurus amatas buvo priežastis, kad teismas netikėjo jų įpasiteisinimams ir pripažino abudu kaltais. Bet 4 Hamburgo teisėjai išneša savo priešingą nuomonę ir byla perduota jury į Bremeną. Tenai teismo sprendimas patvirtinta ir nusmerktieji nužudyti mirties bausme. Bet po kelerių metų susektas kaltininkas, kurs buvo tą žmogų nužudęs ir kruviną kirvį įmetęs į sklepą.

Dešimtį metų vėliau nukirstas vienas bukaprotis, tikybinis fanatikas Pingel, kurs pagautas visuotino žmonių įtužimo perdurė peiliu savo nekenčiamo ekonomo pilvą. Del blogo gydymo žaizdai užsikrėtus ekonomas po 16 dienų mirė. Pinkel nusmerktas mirti ir metams praėjus nužudytas.

1865 m. giljotinos nukirsta pusiau beprotė moterė Elssmann, kuri nustumė nuo tilto savo 12 metų sunų. Kaip mažai ji suprato, ką pati dariusi ir ką su ja teismas daro, matyti iš to, kad pririšta prie giljotinos lentos ji tik šaukė: "Man nicht to fast, dat deiht miweh!" (Neveržkite, man skauda!)

1878 m. nusmerktas pamišėlis bernas Doephke. Jo tėvas buvo beprotnamy, jis pats lytiškai nenormalus, buvęs jau kalėjime visiškai išėjęs iš proto ir tik paleistas užpuolė 11 metų vaiką ir jį sudraskė.

Paskutinis toks nužudymas įvyko 1917 m., kur tulas Draheim nušovė gydytojoą, kam tas jam nebeišdavė nesveikatos liudymo. Taip pat pripažintas nenormaliu. Po tų pamokų Hamburge tokie nebežudomi, bet siunčiami į betprotnamius.

Anglų antropologas Havelven Elli išsireiškė sekančiai: "Buvo atsitikimų (atsitinka ir šiandien), kad pakariami žmonės, kurių proto liga vėliau aiškiai tampa nustatyta. Vokietijoj Dr. Richter patyrė, kad iš 144 dvasiniai sergančių, kaip vėliau tapo nustatyta, kad jie laike savo nusikaltimo buvo aukščiausiam laipsny pamišę, tik 38 buvo teismo tokiais pripažinti, o 106 bepročiai buvo nužudyti mirties bausme. Iš 100 atsiduriusių teisme protu sergančių tik 26 ar 28 buvo tikrai sergančiais pripažinti.'

TEISMAI VIDURAMŽIUOSE

Baisius vaizdus piešia 16-17 šimtmečio spauda apie teismus ir kaltinamuosius tais laikais. Didžioji tamsybė ir krikščioniškosios tikybos kunigų žvėriškumas buvo priežastis nesuskaitomų žiauriausių žudynių ir naikinimų. Ypatingai tas sadistiškas kankinimo ir žudymo psichozas tuomet lietė moteris, kurias už raganavimą degindavo šimtais.

"Musų laikais", — rašo vienas toks laikraštis, — "galima pasakyti, visi Vokietijos (apie kitas šalis jau nutylima) miestai, miesteliai ir kaimai pilni velnio tarnų. Tai jie panaikina žemės vaisių laukuose perkunija, žaibais, kruša, audromis, pašalais, liutimis, pelėmis, kirminais ir visokiu kitokiu užpludimu. Tap pat nuo jų paeina karvių, arklių, avių kritimas. Be to, jie gadina žmones, siunčia jiems visokias ligas ir negalavimus, taip kad visas pasauls kenčia nuo jų vargą ir kančias. Ir todel girtina, kad vyriausybė švarina žemę kardu ir ugnimi nuo panašių velnio tarnų. Šiais metais jau yra sugaudyta ir atiduota sudeginti daugybė raganų Saksonijoje, Festfalijoje ir kitose srityse, ir vieno Tryro apygardoje nugalabyta ių apie 250. Viename kaime pas Tryrą sudeginta tiek moterų, kad gyvų pasiliko tiktai dvi."

Kitas laikr iš Miunchen rašė: "Čia buvo pas mus bandymas vandeniu senos raganos, senai jau kaltinamos prieš teismą Ji plukiojo lyg antis — taip mokamai, nežiurint to, kad budeliai per du kartus gramsdino ją į vandenį. Kuomet ją sudegins ant laužo, dar nėra žinoma. Iki šio laiko nuo jos negalima buvo išgauti jokio prisipažinimo."

Teismas bausdavo ir žvėris. Pavyzdžiui, kaip pasmerkta vilkas, aprašo vienas vokiečių laikraštis:

"Čia atsirado šiais metais baisus vilkas, kuris, neužsiganėdindamas eriukais, užpuldavo dažnai kaimo vaikus. Nežiurint kenčiamos nuo jo nelaimės, niekaip nepavykdavo sugauti jį. Bet, pagaliau, nesenai, vydamosi gaidį, jis pats papuolė pagal Dievo norą į šulinį. Ten tai jis buvo kaimiečių pagautas, o paskui aprengtas rubais ir pakartas ant kartuvių, kaip pridera panašiam plėšikui."

KURIUO KELIU AMERIKAI EITI

Galvažudžių išnykimas pareina nuo mirties bausmės panaikinimo.

Kad žmonės turėtų laiko įsigilinti į mirties bausmės prasmę, jie pasibaisėtų patys savo žiaurumo. Moderniškas kriminalistikos mokslas turi jau pakankamai davinių, kad tik kraujas pagimdo kruvinus palinkimus.

Londono Harvard Society išleido brošiurą, kurioje dirba 4 mokslo vyrai: Profesorius Torp iš Danijos, prof. Van der Aa iš Olandijos, F. Woxen kalėjimų šefas iš Norvegijos ir Viktor Almquist kalėjimų valdybos viršininkas iš Švedijos. Šie vyrai skaičiais įrodė daugiau, nei visų mirties bausmės šalininkų gąsdinimai.

Danijoj mirties bausmė nors nėra panaikinta, bet nuo 1892 m. jau 35 m. kaip nebevartojama. Ir štai žmogžudysčių skaičiaus lentelė. Ant vieno milijono gyventojų žmogžudysčių buvo:

1881-1890 metais 4,20; 1891 — 1900 met. 2,82; 1901-1910 m. 3,32 ir 1911-1920 m. 3,17. Taigi mirties bausmės sustabdymas nuo 1892 m. žmogžudysčių nepadaugino ir jau Danija 1925 m. išleistam baudžiamųjų įstatymų projekte mirties bausmę panaikina.

Olandijoj mirties bausmė panaikinta 1870 m. rugsėjo 17 d. Nužudymų skaičius nepadaugėjo, nuo 1906-1915 m. buvo truputį pakilęs bet nuo 1916 m. labai žymiai sumažėjo.

Norvegijoj nuo 1905 m. sausio 1 d. mirties bausmė panaikinta. Nuo 1889 m. mirties bausmė labai mažai bevartota. Ir štai žmogžudysčių buvo ant vieno milijono gyventojų: 1859-1875 m., 2,7 žmonės; 1886 -1904 m. 2,4 žm.; o laikotarp. 1905-1924 m. tik 0,52, t.y. pusė nužudymo ant vieno milijono žmonių.

Švedijoj 1910 m. įvyko paskutinė mirties bausmė, 1921 m. ji visiškai pašalinta. Skaičiai labai ryškus. Ant 1 mlijono gyventojų žmogžudysčių buvo 1851-1855 metais 4,62, o 1916-1920 m. tik 0,60, tai yra iš puspenkto nužudyto nukrito ant veik pusės žmogaus milijonui gyventojų.

Šitų kulturingų šalių patyrimas rodo, kad į jų praktiką reikia atsižiurėti ką nors teisiant, o ne į Sovietų bolševikų, kur žmones iš kulkosvaidžių skina ir tačiau nusikaltimų skaičium dabartinė Rusija gali net Kurdistaną pralenkti.

Ponas Zaleskas giriasi turėsiąs Radio priėmėjų parode per Vaizbos Buto pikninką. Taip ir reikia.

Pasakos apie baltus indijonus

Amerikoj daug kalbama apie baltą indijonų veislę, kuri gyvenanti Brazilijos tyruose, giriose ir turinti aukštą kulturą. Tas kalbas paremia patyrimai, kad prosenovėje europiečiai toli prieš Kolumbą Ameriką nekartą yra pasiekę.

1430 m. ispanai atidengę Kanarų salas rado tenai gyvenant aukštus, baltus žmones su šviesiais ir rudais plaukais, kurie didvyrišką gynė ligi paskutiniam vyrui savo salas. 1478 m. nušoko nuo uolos paskutinis jų vadas. Ta giminė vadinosi Guancha. Las Palmas miesto muzėjuj yra surinkti tos tautos kulturos palaikai: mumijos, ginklai, puodai, urnos, primenančios gotų, vandalų palaikius pietų Europoje.

Šiaurės Amerikoje, kaip rodo užrašai iš 1010 m. Spokane (Vašingtone) 24 balti vyrai, moterys ir 1 vaikas išlaikę kovą su indijonais.

Kitas užrašas Massachusetts valstijoj rodo apie baltųjų kovas su indionais. Labradoro pakraščiuose rasta užrašai iš 1001 metų, iš kurio matyti, kad Islandijos valdovo Eriko Raudonojo sunus Leifas su palydovais buvo čia atplaukęs.

Pietų Amerikoj Incas indionų mitai pasakoja apie šviesų dievą, kurs iš jurų atėjo į Peru žemę ir atnešė kulturą. Kitas mitas pasakoja apie saulės dievą, kurs atplaukė iš Titicaca ežero.

Brazilijos pakraščiuose randami dideli supilti kalnai panašųs į Egypto pyramidas, vadinami sambaquis. Kalnuose randasi kapai su gražiomis vazomis, urnomis, figuromis ir dievukais. 1925 m. iškeliavo į Amazonės upės dykynes ekspedicija, bet ligi šiol apie ją nė garso negirdėti. Šiemet iškeliavo kita pirmosios ieškoti. Tikslas tų ekspedicijų surasti pasakingus baltuosius indijonus.

Negrų muzika "kora"

Afrikos juodukai be visokių barškalų turi ir labai tobulą muzikos instrumentą, vadinamą "kora".

Mokančio griežiko ranse "kora" daro švelnų, žavintį skambėsį, lydimą liuliuojančiu virpėjimų; dargi į europiečio išlepintą klausą "koros" garsai daro keistą nė su kuo nepalyginamą įspudį. Afrikos nakties tylumoje vienoda, saldi skambančios "koros" muzika veikia dvasią raminamu budu, gramstydama ją į pusiausnaudulį.

"Koros" padirbimas gana sudėtingas. Tuščias, butelio pavidalo, moliugas, perpiautas per pusę ir aptemptas oda, sudaro apatinę instrumento dalį. Prie jo yra pritaisoma ilga lazda ir skersnis stovyklis, ant kurių užtempiama 20 stygų. "Korą" skambina, kaip arfą — liesdami stygas pirštais.

Nepaprastos gėlės

Javos saloje auga ypatinga archidejos rušis. Visi jos žiedai išsiskleidžia lygiai tą patį akimirksnį, lyg kad jūos butų palietus burtininko lazdelė.

Kada ateina laikas vysti, tai visi vysta vienu kartu.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass. by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA

J. PRONSKUS, Editor K. J. PAULAUSKAS, Business Manager.

Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvergas. Prenumerata turi buti apmokama iš kalno. Prenumeratos metas saitosi nuo dienos užsirašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) $2.00, Kanadoje ir kitur — $3.00. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderius, adresuojant:

"Sandara", 327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1897.

Redakcijos Straipsniai.

PARTIJOS IR BEPARTYVIAI

Šią gadynę labai madoje yra žodis bepartyvis. Dažnai tenka išgirsti iš pavienių asmenų lyg ir pasididžiavimas, kad jis esąs bepartyvs. Tokių yra ir spaudos organų. Jų pasididžiavimas aiškinamas tuo, esą jie stovį aukščiau partijų, ir kaipo tokie galį objektingai ir kritiškai žiurėt į partijų programas.

Norint įvertinti to bepartyvumo prasmę, reikia pirma apibudini, kas yra partija. Partija, trumpai tariant, yra grupė žmonių, turinčių panašių politinių, ekonominių ar socialių siekimų ir susispietusių apie tam tikrą programą, kurioje išdirbta taktika tiems siekimams įgyvendinti.

Tokie siekimai gali buti labai platųs, apimanti daugumos žmonių idealus ir gali buti siauri, kuriais siekiama aprupinti vien tam tikro luomo ar klasės interesai. Kokia programa, tokia ir partija, arba kieno interesai išdėstyti programoj, tie ir į partiją spiečiasi.

Yra ir fiktyvių partijų kurios po politine, socialine ar ekonomine priedanga siekia specifiškų tikslų. Tokios yra klerikalinės ir komunistinės partijos, pasivadinę kartais skambiais gražiais obalsiais, bet pamate siekią vieno: arba klero viešpatavimo, arba daugumai pragaištingos komisarų diktatūros režimo.

Partijos gali buti skaitlingos ir neskaitlingos, žiurint: 1) kaip plačiam sluoksniui tinka jų programa, 2) kaip partijos kurėjai moka savo programą išpopularizuoti. Gali buti ir vieno žmogaus partija, jei jo programa jam vienam tėra priimtina, arba jei jis nesugeba jos kitiems išaiškinti. Žodžiu, kiekvienas žmogus, turįs kokį nors nusistatymą, jau yra partyvis.

Kas belieka bepartyviui? Visa, kas palieka nuo partijų. Bet kadangi visi visuomenės sluoksniai turi savo partijas, tai yra kiekvienas sąmoningas, turintis bet kokius principus, ko nors siekia, tai nuo partijų nebeatlieka absoliučiai nieko. Tad bepartyvis gali buti tik žmogus be principų, be jokios programos, arba su programa naudotis momento progomis asmeniškam tikslui, kaitaliojant tą savo programą sulig dienos kurso.

Tokie yra visi saunaudžiai ir kadangi kiekviena partija turi be kitų ateities tikslų dar vieną gyvenamąjį tikslą — ginti savo narius nuo išnaudojimo, tai saunaudžiams partijos yra labai nepageidaujamos ir jie yra amžini partijų priešai.

Tokių gaivalų yra giriamas bepartyviškumas ir varoma agitacija prieš partijas.

Bet kur yra kokio nors nusistatymo gyrimas, agitacija už jį, ten yra jau partija ir tokie sąmoningai ar nesąmoningai sudaro "bepartyvių partiją", susidarančią ir beprincipinių, saunaudų ir nesąmoningų pasekėjų. Tad mes ir matome, kad bepartyviškumo ten daugiausia, kur susipratimo mažiausiai—tamsiose šalyse, giliame kaime ir šiaip išskydusiose luomuose.

Taikant prie Amerikos lietuvių, čia irgi netruksta bepartyvių arogantų ir tas "bepartyvumas" buvo labai triukšmingai pradėjęs kalbėti perversmui Lietuvoje įvykus, kada kaikurie žmonės ir laikraščiai del asmeninių saunaudiškų išrokavimų norėjo išversti savo kailį išparduoti ligi tol atstovautas, pažiuras ir prisitaikinti, anot vieno redaktoriaus, dienos sąlygoms. Šitoks persivertimas butų galimas užsimaskuojant bepartyvumu, tai yra skelbiantis nesuristu su jokia programa, arba, suprantamais žodžiais išvertus, neturint jokio nusistatymo.

Sąmoningi žmonės tokį geimą perpranta, nežiurint kokiu riksmu ir retorika jis butų puošiamas. Tai instinktyviai suprato Amerikos lietuvių visuomenė ir absoliutinėj daugumoj nusikreipė nuo tokių "bepartyvių". Tas nusikreipimas buvo matyt patiems "bepartyviams" nepermatytas, nes greit kilęs riksmas apie "kenkimą biznui", isteriškas puolimas tų, kurie pasiliko savo principams ištikimi, grąsinimas, šmeižimas ir ieškojimas kitur, tik ne pas savė, to nepasisekusio geismo žlugimo kaltininkų, parodė, kad "bepartyviai" pasijuto atsidurę patys vieni ant dykos salos.

Tad šiandien pastebime šiokius įdomusis reiškinis: vieni aptylo ir atsargiai vėl pakreipė gaires į senąją vagą, kitas, kur, aklai užsispyręs tikėjosi išvažiuosiąs, atsidurė prie bankroto krašto ir paskutinius sumažintus bei susiaurintus resursus sutraukė po medžiu.

Mes stovėdami už visos lietuvių tautos kilimą švieson ir gerovėn, tokiais reiškiniais, žinoma, nesidžiaugiame ir skaitome, kad kiekvienas asmuo ir spaudos organas, jei tik jis rupinasi viešuoju labu, yra mums brangus. Tad jei tik musų prognozas nepasirodys perankstyvas, jei visi tokie, kurie "nusistatinėjo prisitaikydami dienos sąlygoms", tikrai grįžta prie savo laikinai išsižadėtų ir išduotų principų, mes juos vėl atvira širdžia pasveikinsime su bendru darbu ir kova už musų tautos gerovę ir demokratinius idealus.

Pastabos

VIENAS DIKTATORIUS PASISAKĖ

Pilsudskis lenkus išvadino idiotais.

Lenkijos valdovas, kurio valdžios pagrobimo forma daug kuo panaši į Lietuvos perversmininkų praktiką, Kališiuj legijonierių suvažiavime pasakė:

"Sukuriau didelę daugybę gražių žodelių ir apibudinimų, kurie bus išleisti po mano mirties ir kurie lenku tautą pastatyt idiotų eilėn."

Lenkų spauda labai pasiptikinusi tuo ir klausia, ar bėra ko laukti lenkams kitų tautų pagarbos, jei pats ministeris pirmininkas ją idiotais vadina. Tikrai, nebėra ko laukti.

KATALIKŲ MOKYKLOS AUGA.

Mokinių skaičius siekia 2,391,264.

"Catholic News" praneša, kad bėgy 1924-1926 metų Jungt. Valstijų katalikų mokyklų mokinių skaičius žymiai padidėjo. Elementarinių mokinių skaičius žymiai padidėjo. Elementarinių mokinių skaičius 1926 m. siekė 2,111,560, tai yra 74,9991 vaikų daugiau, kaip 1924 metais. Tuo pat laiku pačių elementarinių (pradžios) mokyklų skaičius paaugo iš 7198 ligi 7449. Prie to dar reikia pridėti 74,849 studentų, kurie lanko katalikiškas kolegijas ir 204,815 mokinių, lankančių katalikiškas High School'as. Čia dar neįtraukti įvairus katalikų seminarijų klerikai ir vienuolynų brolukai.

Kur randasi Druskinė Jurė

Druskinė jurė tai yra ežeras (lake) plačiuos Colorado klampynuos ar Imperial Lygumoj ir Imperial Paupiu, kuris tęsiasi į Pietų-žiemių Californiją. Pagal tikrąjį stovį, tai yra druskinis dumblas aplink 30 mylių ilgumo, 12 mylių pločio ir 280 pėdų žemiaus jurių lygumos, užimantis vietą su įvairiais ežeriukais. 1905 ir 1906 m. buvo užlietas netikėto vandens pakilimo, kuris prasimušė iš Colorado Upės ir tuomet pasidarė jurė 42 mylių ilgumo, 10 iki 16 mylių pločio ir 93 pėdų gilumo, ir vieta užėmė aplink 470 ketvirtainių mylių. 1907 išsilieiimas iš upės vandens galutinai sustabdytas ir nuo tada vandens didėjimas plote sustojo. Gale 1919 metų vandens gilumo stovis nuėmė iki 21.4 pėdos ir abelnam plote didumas sumažėjo 300 ketvirtainių mylių.

GERIAUSIA DIRBTI SANDAROJE

Tiktai $2.00!

Už $2.00 gali gauti $4.00 vertės žemiau pažymėtas knygas. Nieko nelaukdamas naudokis šia proga ir šias knygas įsigyk pats sau ir pasiųk savo giminėm Lietuvon

ŽMOGAUS PAREIGOS, puiki knyga kiekvienas privalo perskaityti. Knyga 245 puslapių, kaina $1.00

KELIONĖ APIE PASAULĮ per 80 dienų. Ši knyga 238 puslapių su daugybe paveikslų. Tai neapsakomai puikus skaitymas, kaina tik $1.00

PALYDOVAS. Knyga 110 puslapių, su Lietuvos žemlapiu ir Kauno miesto planu. Joje pažymėta visa Lietuvos tvarka ir visos valdiškos įstaigos. Tą knygą kiekvienas privalo įsigyti, kuris tik nori susipažinti su Lietuva. Tuojau įsigykite ją. Kaina .... 75c.

MAGARYČIOS. Tai puiki Feljetonų knyga, 144 puslapių. Joje telpa tokie puikus skaitymai, kuriem niekas negali prilygti. Kaina..... 75c.

KLYSTANTIS LAPAS. Tai gražių eilių ir dainų knyga gauta iš Lietuvos. Parašė žymus poetas Pranas Budvytis. Kaina ..... 50c.

Nieko nelaukdamas siųsk $2.00 adresuodamas sekančiai:

SANDARA

327 E STREET SO. BOSTON, MASS.

Įspudžiai iš Kanados

Kanada turtėja iš Jungt. Valst.

Pabuvęs kelioliką dienų Montreal'e ir jo apielinkėse norėčiau "S." skaitytojams pažymėti šiokių bei tokių žinių. Pirma priežastis, jog mes Kanadoje turime didelį skaičių savo tautiečių, antra, jog tie musų tautiečiai kas savaite, kas mėnesis vis dauginas ir dauginas: jų atvažiuoja iš Lietuvos.

Kiek mes turime lietuvių Kanadoje, tai sunku pasakyti: jų yra išmėtyta po visą Kanadą: ir miestuose, ir kaimuose, ir miškuose, ir ledynuose. Žinoma, daugiausia jų yra Montreale, Winnipege, Toronto, etc.

Montreal'as guli prie upės St. Lawrence, tarp grynų ir medžiais apaugusių kalnų. Miestas but panašus į Bostoną, bet tik yra daug švaresnis, gražesnis, didesnis ir platesnėmis gatvėmis. Aukšti murai su 22 aukštais tik dabar pradėjo statytis. Ir jei Suvienytos Valstijos pabus dar ilgiau "sausos", tai S. V. gyventojai Kanadoje padarys tą viską, ką turi New York'as ir kiti S. V. miestai metropolijos. Pats Montreal'as šiuo laiku atsižymi bažnyčių gražumu, bet dar jų statoma ir daugiau; apart dabartinės senoviškos Notre Dame bažnyčios bene bus gražiausia statomoji šv. Juozapo bažnyčia miesto šone, ant akmens kalno. Šiaip kitais murais Montreal'as savo gražumu nepasižymi, jei bent šiokį tokį įspūdį padaro Canadian Pacific gelžkelio stotis, keletas muziejų, universitetų, katalikiškų prieglaudų ir pora trejetą viešbučių. Tats visas miestas ir sykiu visa Kanada pilna turistų, taip kad geresniame viešbuty vieta reikia užsisakyti bent mėnesiu pirm atvažiavimo. Pasiėmus mieste autobusą, kuris už vieną dolerį per dvi-tris valandas parodo visas įžymesnes vietas, patėmysi, kad visi turistai, tai iš "sausos" Amerikos. Norėdamas nusipirkti butelį degtinės, tai turi laukti prie langelio lyginai kai Lietuvoje per atlaidus prie išpažinties. Nusipirkti galima tik vieną butelį, bet jei nori daugiau, tai gali išeiti lauk, paskui vėl sugrįžti ir vėl vieną gauti, taip ir toliau. Saliunuose, ar restoranuose galima gauti tik alaus ir vyno. Mane kai vežė busas apie Montreal'ą, tai rodytojas pasakė, kad kai Kanada buvo "sausa", tai Montreal'as buvo kaip ir numiręs, dabar, kada šioje valstybėje įvesta monopoliai ir saliunai, tai sugrįžo visas gyvumas ir nejudomas turtas pakilo nuo 50 iki 100%. Statyba atsirado, prekyba pakilo ir tt., nors apskritai važinėjant po visą Montreal'ą pamatai daug namų ant pardavimo, kaip senų, taip ir naujų. Girtų, kad ir tų pačių amerikiečių nematyti, jau toks žmogaus parėdymas, jei ko yra perviršs, tai to ir nesinori. Aš buvau vienoje kompanijoje, kurioje visi mes iš pat pradžių išgėrėme po du stikleliu konjako ir po butelį alaus, vėliau jau ir to nesinorėjo. O ta pati kompanija, čia Amerikoje, išskiriant vieną kitą, kad tiek maukia, kas paskui keletą dienų serga.

Įvažiuoti į Kanadą gali kiekvienas kas tik turi pilietybės arba iš miesto majoro ar kito žymaus viršininko raštą, jog keleivis yra nuolatinis Amerikos gyventojas ir kad jis važiuoja su tikslu pamatyti ar atlankyti, kad jis vėl sugrįžš atgal Amerikon. Veztis iš Kanados likerių nevelytina, nes iškrato viską kas tik vagone yra.

Kaip gyvuoja lietuviai

Lietuviai Montreal'e gyvena pusėtinai gerai. Daugybė, kurie jau gyvena nuo seniau, turi savo gražias nuosavybes, namus. Gyvena jie gerose vietose lietuviai negyvena kruvoje. Prie St. Catherine gatvės (1165 St. Catherine, Montreal, P. Q.) turi D. L. K. Vytauto Nepriklausomą Kliubą, kuris nariais ir neskaitlingas (1927 m. turi 169 narius), bet namas gražus, lietuvių nuosavybė ir jau mažai skolų ant jo turi. Žemai įtaisyta valgykla, bufetas su alum ir vynu; salė mintingams ir šiaip vakarams šokiams, prakalboms), ant antrojo aukšto gyvenamais kambariais. Vidury švaru, gražu. Stalai užtiesti baltoms staltiesėms, ant grindų spjaudyti, ar nurukytus galus cigaretų mėtyti užginta. Kliubas savo lėšomis išrašo "Keleivį", "Amerikos Lietuvį" ir "Laisvę". Klubui sekretoriauja jau per 20 metų Juozas Pečkaitis, plačių pažiurų žmogus, linkęs prie tautiečių sriovės. Apskritai ir visi kliubo nariai yra tautiečiai, tik paskutiniu laiku, jau nuo pereitų metų attsirado iš jaunesnių bolševikuojančių, kurie įgadina lietuvių tvarką ir neduoda kliubui plėtotis ir augti. Bet g. J. Pečkaitis sakė, kad viskas su laiku išsitaisys ir Kliubas sustiprės. Yra ir daugiau draugijų (pašalpinių), taipgi ir parapija. Apskritai pažvelgus į Montreal'o lietuvių gyvenimą, matosi, kad jiems truksta apšviestesnių tautiečių, kurie pagelbėtų tautiškai vystytis ir augti. Butinai reikalinga butų dažniau parengt prakalbų, viešų pranešimų ir tt. Ypač Suv. Valstijų sandariečiams reikėtų tankiau atlankyti Montreal'ą ir tenai parengti prakalbų ir sutverti Sandaros kuopą kuri galėtų paskui tęsti musų tautos reikalus ir visą pirmynžangos darbą. Butinai reikėtų pasirupinti Kliubui siųsti "Sandara" ir taipgi įsigyti "Sandarai" agenturą. Ne kas kitas Kanadoje paplatino "Laisvės" ir privertė keletą ALDLD. kuopų, kaip tik Suv. Valstijų lietuviai. Pamenu, kad ten seniau buvo ir TMD. porą kuopų, bet mums apsileidus, davėme joms išnykti.

Kaip einasi darbai

Darbų Kanadoje sulyginant su Suv. Valstijų padėtim yra, ir nei vienas, kurį tik teko sueiti, nesiskundžia, kad blogai. Tik naujai atvažiavusieji ir atsidurę mieste, ar kaime nenusistovi ant vietos, ir vis geidžia rupinas įsibrukti į Suv. Valstijas, manydami, kad be sunkesnio darbo ir triuso jiems doleriai kris į kišenę. Senesnieji, kurie jau gyvena nuo 10, ar 15, ar daugiau metų, ir kurie gyvenę pirm to Suv. Valstijose, pasakoja, jog jiems Kanadoje geriau yra gyventi, negu buvo Suv. Valstijose. Naujai atvažiavusieji yra išmėtyti po ukius ir miestus; po ukius gal jų yra didesnis skaičius. Merginos, tai daugiausia miestuose, ypač Montreal'e, tai jų daugybė; visos dirba prie namų ruošos; yra prižiurimos kaip šeimininkų, taip ir valdžios, o kurios atitrauktos su pagelba Liuteronų Imigracijos biuro, tai pastarojo yra gan stipriai prižiurimos, nes Liuteronų Imigracijos Biuras turi kas mėnesis reportuoti į Ottavą apie savo priimtas globon merginas Kolonizacijos ir Agrikulturos departamentui. Aš pats kaip esu daug pardavęs laivakorčių į Kanadą stengiaus atlankyti savo keleivius kiek tik man leido laikas ir patyriau, kad kaip vyrai, taip ir moterys ar merginos yra užganėdintos, o jei yra neužsiganėdinusių, tai kaip aukščiau sakiau, jog, ypač vyrai, mano, kad Suv. Valstijose lengviau dirbant doleriai krinta į kišenę. Žinoma, negalime tai jiems išmetinėti, nes ar aš, ar kiti mes ir važiavome į Ameriką, kad "prisigaudyit dolerių". O tas "dolerių gaudymas" yra vienodas: kaip Amerikoje, taip ir Kanadoje.

Apie Kanados lietuvių gyvenimą ir jų reikalus jau seniau rašiau "Sandaroje" ir dabar terašau, kad jais reikia daugiau susirupinti. Svarbiausia ir lyginai taip pat, kaip ir čia Amerikoje musų organizacijos stengiasi lietuvius palaikyt tautiškai, tai taip pat reikėtų stengtis dirbti ir Kanadoje: palaikyti jų tautiškumą. Pavieniams asmenims šis darbas yra sunku ir tiesiog negalima padaryti, bet draugijoms, susivienijimams, ar politiškoms organizacijoms tas galima. Jos tik turi nesigailėti išleist lėšų šiam reikalui. Paskui dar but didele Kanados lietuviams pagelba jei Lietuvos Respublikos vyriausybė įsteigtų Montreal'e savo konsulatą.

J. Sekys.

Apžvalga.

IR KUN. KRUPAVIČIUI DEGA KOJOS

"Draugas" juodai pabraukdamas pranešė, kad paplitę gandai buk atvyksiąs Amerikon krikdemų lyderis ir didžiausis "aukšabumis" kunigas Krupavičius. Po kunigo Šmulkščio tylaus ir nuženinto atvykimo paklebonauti, dabar kun. Krupavičiaus sparnų kilnojimas reiškia, kad net diktatorių konkurentams Lietuvoj darosi karšta. Ką gi, Amerika gera mokykla, butų gera, kad visi "diktaturos" pamišimu ir "fašizmu" apsirgę čia atvažiuotų pasimokinti, gal oro permaina paveiktų.

KOMP. ST. ŠIMKUS JAU PAKELYJE

"Let. Žin." praneša, kad komp. St. Šimkus jau rugpiučio 12 d. išvažiavo iš Lietuvos Amerikon. Tad Amerikoj turės buti dar šią savaitę jei nesustos kur Europoje.

Pasilikti ilgai Amerikoje nemanąs, bet sumanymų turįs dideliu. Čikagoje, kur sutaręs apsistoti, jis turįs vilties panaudoti vietos simfonijos orkestrą lietuviškiems kuriniams, be to, bandysiąs sukurti savo simfonijos orkestrą, su kuriuo norįs pavažinėti ir pakoncertuoti Amerikoje. Taingi suartinti Amerikos ir Lietuvos muzikališkaja visuomenę, kuriam tikslui jis manąs pasikviesti iš Lietuvos žymesnius dainininkus ir kita.

Be to, norįs atsilsėti, pasižmonėti ir pasinaudoti geresnėmis sąlygomis kurybai.

PROHYBICIJOS DIENOS SUSKAITYTOS?

Demokratai jau linkę klaidą atitaisyti.

Nazareth, Pa. Valst. senatorius Edward J. Edwards iš New Jersey laikydamas prakalbą Northampton county demokratams pareiškė, kad prohybicija yra **viena pasekmingiausių klaidų**, kokią kuomet nors yra padaręs Amerikos kongresas. Mes jau aštuonerius metus bandėme prohybiciją ir ji liudniausiai išėjo, ir štai po 8 metų aiškina naujasis prohybicijos komisaras Dr. James N. Doran, kad jis tik po 9 mėnesių laiko galėsiąs pasakyti, ar galima yra įgyvendinti konstitucijos 18 paragrafą".

Senatorius išreiškė nuomonę, kad prohybicijos bandymas gana ilgai jau truko. Priešsaliuninės Ligos bandymams reikia padaryti galas. "Rinkite į kongresą tokius atstovus, kurie taip balsuotų kaip jie kad geria!" sušuko senatorius Pennsylvanijos demokratams.

Vašingtonas. Prohybicijos valdytojas Roy C. Lyle skubiai pašauktas į sostinę, kur prohybicijos armijos vyriausias vadas Lowman norėjo su juo pasitarti del gautų žinių, kad Pacifiko pakraščių prohybicijos agentai susikrovę milžiniškus turtus iš šnapso šmuglerų. Padaryta revizija Vašingtono ir Oregono valstijose, kur isigalėjęs negirdėtas valdininkų kyšininkavimas.

Fort Landerdale. Bedarant kratą ant šmuglerių laivo "Phantom", kur buvo 800 maišų degtinės, įvyko sprogimas. Spėjama, kad tyčia buvo pakišta bomba. Sužeisti du kareiviai, vienas akių neteko.

"Bostonas pirmutinis" ir paskutinis

"Vilny" koks tai "priešfašistinio fronto" meistras J. Alekšis giriasi, kad į bolševikų "laikinai nacionalio priešfašistinio komiteto" atsišaukimą atsišaukęs čielas vienas koks tai A. Taraška iš So. Bostono. Iš to išveda Alekšis, kad jei ir kitu kolonijų veikėjai bei priešfašistiniai komitetai parodys tokio pasišventimo, tai bolševikai turėsią stiprią centralizuotą organizaciją.

O, taip, stipriausiai centralizuotą yra vieno žmogaus organizacija.

"Amerikos Lietuvis"

Nr. 34 išėjo naujoj tvarkoj. Formatas žymiai mažesnis, antgalvis naujai pieštas, spaudžiamas savo spaustuvėlėj. Šriftas smulkesnis, taip kad medžiag beveik ta pati sutelpa, net ir po medžiu vietos pasilieka.

Bandymai pajauninti žmogų

Nors gyvybės pailginimas rupėjo nuo seniausių laikų, bet moksliškai prie to eiti pradėta labai nesenai, ir tai paskatino šioks atsitikimas. Tulas **Broun Nekaras** 1889 m., turėdamas 72 m. amžiaus, jis pasijuto bejėgiu, negalinčiu taip produktingai dirbti, kaip anksčiau. Jis buvo įsitikinęs kad tų jėgų jis gali pasisemti tik sėklinėse akelėse, kurių yra sėklinėse liaukose. Todel pasigamines triušio liaukų ištraukkas jis sau įsitreškė po oda. Rezultatai puikiausi. Br. Sekaras pajaunėjo, spėkos grįžo ir jis vėl galėjo dirbti.

Dabar pratęsimu amžiaus ir pajauninimu yra susirupinę daug garsių daktarų. Įvairiausi bandymai pirma daromi su gyvuliais, po to pritaikoma ir žmogui.

Pirmasis pasekmingus bandymus padarė **profes. Šteinach** su žiurkėmis: senam žiurkės patinui perkėlus į pilvo raumenis sėklines jauno žiurkučio liaukas, buvo pastebėtas žymus pajaunėjimas, jėgų atgyjimas.

Tas pats buvo su pataitėmis. Kitame atvejy perrišęs sėklinį latakėlį iš vienos pusės, gavo senos žiurkės patino pajauninimą; kada žiurkė po to pradėjo vėl senti, perrišo iš kitos pusės; gavosi dar ryškesnis pajaunėjimas.

Žiurkė gyveno iki 40 mėn., kas prie vidutinio žiurkių gyvenimo ilgumo apie 26 mėn., sudaro pailginimą sulig Šteinacho visu trečdaliu.

D-ras Lichtenštein pritaikė tą perrišimo budą žmogui. Vienam nusilpusiam, pasenusiam vyrui perrišta abu sėklos pašalinamieji latakai. Praslinkus 5 mėnesiams patėmytas žymus pagerėjimas. Svoris pradėjo greitai augti, darbingumas žymiai padidėjo. Upas, vyriškumas grįžo, oda pajaunėjo, plaukai patankėjo.

Prof. Voronovas po ilgų pasekmingų bandymų su gyvuliais, perkeldamas sėklines liaukas iš vieno kitam, 1920 m. padarė pirmus bandymus su žmonėmis, prisiųdamas 52 metų amžiaus ligoniui bezdžionės patino liaukas.

Po operacijos bendras stovis pagerėjo. Per dvejus metus niekuo nesirgo, kas jį labai stebino, nes prieš tą jo nuolatinės ligos buvo bronchitai, gripai. Labiausiai laimingas tuom, kad vėl grįžo gera atmintis ir gali proto darbą dirbti.

Voronovo ir Steinacho budus naudojant Anglijoje, vienoje prieglaudoje, pajauninta 20 senių; pasisekimas buvo tiek žymus, kad juos visus iš prieglaudos atleido, kaip galinčius vėl savo spėkomis uždarbiauti.

Dabar pajauninimas pasidarė visai pasiekiamas dalykas, tik jis veik nepriieinamas del brangumo gauti tos pajauninimo medžiagos. Žmogus savo neparduos kitam, o bezdžionių nedaug tėra ir tai brangios. Užtat **d-ras Fankoni** ieškojo kitų kelių. Patyręs, kad kiniečiai gydosi sen žen ridiko šaknimis, jis padaręs to ridiko išsunkas "rėškė i kraujo indus pirma gyvuliams, o paskui išgalvojo iš tu išsunkų daryti klizmas žmonėms.

Paprastai po 7 klizmų senių (80 metų) slidžiosios plėvės taisydavosi, širdis geriau veikdavo, grįždavo linksmumas, noras judėti; po 12 klizmų grįždavo lyties jėgos (erekcijos), svoris padidėdavo, akys darydavos linksmos, blizgančios jaunystės ugnimi, o po 20 klizmų nekildavo ir žymių lyties bėjėgumo, svoris žymiai išaugdavo, grįždavo miklumas, išnykdavo odos raukšlės, ir visas organizmas pajaunėdavo kokia 20—30 metų.

Prof. Fankoni mano, kad tokiu budu žmogaus amžius galima pailginti iki 200 metų, kuriuos jis skaito normališku žmogaus amžiumi.

Voronovas šį Fankoni išradimą labai karštai priėmė ir sveikino.

D-ras L. Giont bando jau įrodyti, kad nėra reikalo liaukas imti tik iš giminingų žmogui gyvunų, o kad galima perkelti žmogui, sakysim, avino liaukas. Pav., merginai, kuri labai kentėjo nuo epitelinių kunelių stokos, turėjo nuolatinius tampymus, perkėlus epitel. kunelius ožkos, jau po kelių dienų buvo pagerėjimas; atsirado regulos, išnykusios metus atgal. Praėjo keli mėnesiai po operacijos, ir mergina jaučiasi gerai.

D-ras Stenli dar paprasčiau išgalvojo, tai —

Jis daro sterilę košelę iš smulkiai supiaustytų avino ar raguočių sėklinių liaukų ir po to daro jų trėškimą po odą. Tokiu įtreškimų po oda jis padarė 1000 injekcijų 656 kaliniams, laugumui po vieną kartą, kai kuriems iki 7. Ir čia pasekmės gautos geros: svoris, apetitas, jėgos jau per savaitės laiką padidėjo, matymas pagerėjo.

Greta su minėtais daromi įvairus kitoki bandymai su dvilyčiais, nenormaliais, žmonėmis, gyvuliais. Voronovas išrado net niekuomet neužtrukstančią karvę.

Prof. Ivanovas dirbtinu budu apvaisino žmogaus sėklomis bezdžionę ir atbulai. Dabar laukiama, kas iš tokių mišinių išeis.

Pajauninimas yra tik vienas iš prakštiškai suvartojamų atsiekimų, padedančių žmogui artintis idealiam jo troškimui buti amžinu, nemirštančiu.

Plukiava

SAVAS PAS SAVĄ

Amžinas laikrodis

Norėjau ir aš šiuo klausimu parašyti straipsnį, bet neturėdamas temos nuėjau pas p. Valukonį, 359 W. Broadway, So. Bostone, ir nušipirkau laikrodėlį, tai sakau, nors vienam lietuviškam biznieriui išpilsiu kailį. Bet labai nusivyliau. Nuo pat pirmos dienos laikrodukas laikosi taip akuratiškai, kad ne tik minutei bet ir sekundei negaliu sugauti jį meluojant. Ir štai kurs laikas, aš neturiu kas rašyti ir bijau, kad tas laikrodėlis mane patį nepergyventų, nors gyventi esu dar ilgai pasirengęs.

Kostiumeris.

Nenuplėšiami batai

Kostiumeris sako, kad nėra kas rašyti apie savas pas savą, jei pirktoji prekė, tokia stipri, kad ir nuplėšti jos negali. Aš pirkau pas lietuvį Taurinską iš Dorchesterio, 371 Stoughton St., batus tokius stiprius, kad kurs laikas negaliu nuplėšti... Priseis kojas amputuoti (nupiauti).

Kai kam sekasi

Visokių teatrų artistas, kaip jau Bostono laikraščiai rašė, Stasys Pilka buvo kur tai gavęs porą batų, sumažinamų ir padidinamų ligi 14 seizo. Tai patyrusi viena leidė jam davusi penkrublinę, kad jis nusipirktų batus, atatinkamus savo seizui. Artistas Pilka su ta penkrubline tuoj pas Taurinską ir pasipirko tokius batus, kuriais gali daryti septynių mylių žingsnius (septynmylius). Dabar jis juokauja, kad iš New Yorko į Bostoną grįžti užteks jo paties vieno noro.

Agurkai iš Montello

Viena So. Bostono saliuninkė plačiai žinoma savo uolumu patiekti geriausius parinktus pirmos rušies valgius. Kai tik užeina geras kostiumeris, ji tuojau išsiunčia savo vyrą į Montello parnešt agurkų užkandžiams.

Nuosavybės teisė

Nesenai Worcestery viena pora turėjo divorsą. Kadangi buvo du vaiku, tai vyras teisme pareiškė, norįs su žmona pasidalinti lygiomis po vaiką. Teisėjas sutiko, bet žmona pareiškė neduosianti nė vieno. "Kodel?" nesuprato teisėjas. "Mano vaikai, tai man ir priklauso!" buvo atsakymas. Teisėjas turėjo pripažinti, nes Amerikoj nuosavybė nenusavinama.

Naujas trubelis.

Vienas mums žinomas proto darbininkas, kurio pavardę gali kiekvienas savaip atspėti, buvo labai punktualus ir iš saliuno niekuomet neišeidavo vėliau dvyliktos. Bet jau kuri diena, kaip jis išsikelia lygiai vienuoliktą. Nustebintas tokia permaina bartenderis ir klausia: "Kas atsitiko, kad tamsta pradėjai visa valandą anksčiau išeiti?"

"Well, nusiskundė lankytojas, kur aš gyvenu, tai praplatino gatvę, tai dabar man ima daugiau laiko pareiti namo."

—+—

Palangos kurorte uždrausta prie juros maudymosi laiku fotografuoti.

Pradėjo vėl kasti Šventosios (pas Palangą) uostą.

Chicagos žinios

Povilas Gasiunas

Keli metai atgal atvažiavo Chicagon Povilas Gasiunas. Man su juom susipažinti pirmą kartą teko dideliame pokylyje, kuomet Vileišis atvažiavo Chicagon.

Iš pirmo susitikimo kaip tai nejaučiant mudu susidraugavome. Po to Gasiuną tuojaus patėmijau SLA. besidarbuojant, Sandaroje ypatingai aktyviai dalyvaujant, esant Birutės dideliu rėmėjų.

Ilgainiui jis susidėjo su čia žinomu, taipgi darbščiu patriotu, Krukoniu į Real Estate biznį ir pradėjo jiedu leisti laikraštį "Varpą". Tam laikraščiui jiedu pridėjo daug darbo ir pinigų. Vienok laikraštis neišsilaikė. Gasiunas tame laike pridėjo daug lėšų ir darbo.

Gasiunui mirus Chicagos Sandariečiai, Birutė, Susivienijimas atvažiuojantieji iš Lietuvos artistai ir svečiai ir abelnai Chicagos visuomenė nustojo vieno iš didžiausių stulpų.

Chicagoje nebuvo tautinio judėjimo, kur Gasiunas nebutų stropiai pasidarbavęs. Jis visus lietuvių judėjimo reikalus ne tik rėmė, bet ir daug pinigų aukaudavo.

Jeigu reikėjo sunkų visuomenės darbą atlikti, tai kur jieškosi pagelbos kur ne, bet pas Gasiuną visi turėjo eiti, nes jis buvo visados "sure help".

Atvažiavo iš Lietuvos svečiai, kas juos pirmas priims — pasitiks ir jiems, jų misijoj gelbės — Gasiunas. Atvažiuoja Chicagon artistai, kas juos pasitiks, jiems svetaines pasamdys ir tikietus išpardavinės — Gasiunas. Jis Chicagoje prabuvo vos kelis metus, bet savo duosnumu, darbštumu, nuoširdumu jis įsigijo dideliai skaitlingą draugų burį, ir nestebėtina, kad ant jo laidotuvių buvo apie 700 žmonių, 116 automobilių, ir didelis skaitlius to burio buvo labai artimieji jo draugai. Laidojant jį pusė to burio verkė Gasiuno kaip savo brolio. Aš irgi verkiau.

Visuomenės darbuose man prisiėjo su Gasiunu daug darbo nuveikti. Mes dirbome kruvoje ypatingai Sandaroje ir Lietuvos reikaluose, Susivienijime ir Birutėje. Su juom dirbti nors ir sunkiausį darbą buvo lengva ir malonu, nes del Gasiuno nieko nebuvo persunku, jeigu tik del lietuvių labo, del Lietuvos naudos. Ir todel ilgai, o gal ir niekad negaiėsiu, aš pamiršti tų malonių momentų, kuomet su Gasiunu dirbome.

Po Lietuvos perversmo mudviejų nusistatymas truputį pasikeitė. Jis paliko ištikimas Lietuvos tautininkų nusistatymui ir rėmė Smetonos valdžią, nors perversmo įvykį jis giliai pasmerkė.

Tas jo nusistatymas nebuvo išsižadėjimas demokratybės principų. Jis paliko tyras Sandarietis ant visados. Giliai pažįstant Gasiuno patriotingumą, buvo galima suprasti, kad Gasiunas kitaip negalėjo elgtis. Jis Lietuvą ir jos žmones bei visus Lietuvių kulturos plačintojus ir savo idėjos draugus mylėjo daugiau, negu jis mylėjo save.

Tos malonios valandos, kurias man teko praleisti su velioniu Gasiunu bedirbant visuomenės darbą bei nuoširdžiai besidalinant savo nuomones link Lietuvos ir abelno Lietuvių gerbuvio, man iš atminties niekados neišdils.

Negalima butų sakyti, kad mes Chicagoje neturime jau daugiau darbuotojų. Mes Chicagoje turime didelį buri nuoširdžių ir Lietuvai ir lietuviams labai naudingų žmonių, bet jie visi ir buvo taipgi velionio Gasiuno ištikimi draugai.

Aš ypatiškai nustojau savo nuoširdaus draugo, jo mirtis mane skaudžiai užgavo: bet Lietuva ir jos žmonės irgi neteko vieno iš ištikimiausių kareivių. Jo mirtis Sandariečių eiles labai praretino.

Velionio Gasiuno draugas, **D-ras A. Zimontas.**

Vaičkaus teatras

Vaičkaus teatras po atostogų vėl stoja į darbą. Pirmas pasirodymas šiame sezone įvyks **nedėlioj**, rugsėjo m. 11 d. Lietuvių Auditorijoj, Chicagoj. bus statomas puikus veikalas "Du keliu", kurs su dideliu pasisekimu ėjo Kaune, Vaičkaus teatre.

Beveik pusantrų metų laiko šis teatras nesirodė Chicagoj nes visą tą laiką gastroliavo po lietuvių kolonijas.

Svečiai pas mus

Praeitą savaitę lankėsi pas mus iš Bostono p. B. F. Kubilius, kuris aplankė savo gerus draugus. Ypatingai svečiavosi pas p. K. J. Semašką, kuriedu kitados buvo Liet. Moksleivių organizacijos steigėjai. Dabar p. Kubilius praleidžia vakacijas ant ukės netoli Chicagos.

Rugp. 20 d. ponia Baleckienė, žinoma visuomenės darbuotoja surengė savo kambariuose pagerbimo ir susipažindinimo vakarą.

Čia tai kita grupė iš Pittsburgo, p-lė Akelaitytė ir p. S. Bakanas. Man rodosi, jog šie gerb. svečiai dar pirmą kartą vieši Chicagoje.

Ačiu ponios Beleckienės sumanumui, šiame, neva, pokily dalyvavo šie žymus chicagiečiai: ponia K. Katkevičienė su vyru, St. Valančauskas su žmona, p. K. Baronas su žmona, K. J. Semaška su žmona, p. adv. Buchinskas, inž. p. Jusas, p-lė Višciuliutė, p-lė Ramanauskaitė ex-pittsburgietė, artistė ponia Gulbinienė su vyru, na, ir gerb. Akelaitytė su p. Bakanu.

Susipažindinimo vakarėlis taip buvo gražus ir linksmas, kad nesinorėjo skirstytis. Apkalbėta vienas kitas musų visuomenės judėjimas įvairiose kolonijose. Kaip gerb. svečiams, taip ir mums buvo malonu nueiti į artima pažintį. P-lė Akelaitytė, kaipo mokytoja, turi linksmą ir gražų budą, prie to ir sugabumą orientacijoje. O p. S. Bakanas, tai karakteriu panašus į p-lę Akelaitytę.

Aš p. Bakaną pažinau tik šiame vakare, bet reikia pripažinti, kad Pittsburgiečiai savo tarpe turi rimta visuom. darbuotoją. Gerb. svečiai už kelių dienų žada apleisti Chicagą ir vykti atgal į savo kolioniją.

—**Zefira.**

Pilka dar sugryš

Pilka sukrutėjo. Kai kuriems bostoniečiams, ypač p. Jenkinsui ir d-rui Kapočiui suteikęs daug smagumo ištikimai viešėdamas pas juos kiaurą vasarą ponas artistas Stasys Pilka šį šeštadienį išsijudino vėl į Brooklyną, kur žada rezidiuoti ir savo meniškais palinkimais stebint plačią apylinkę. Repertuare išstatyta pakantrusis Sofijos Čiurlionienės "Aušros Sunus", Karpavičiaus "Ekscelencijos", kaž kas iš Petro Vaičiuno ir paties p. Pilkos komediališki šiupiniai.

Nors nuo šiol meniška našta užguls visu savo svoriu New Yorką, tačiau p. dieviškojo meno nešėjas žada del viso pikto ir Bostono neišsižadėti, ypač p. Jenkinso. Pastarasis iš to džiaugsmo del viso pikto žada apdrausti savo nervus.

Po jungtuvių: "Kurs iš šių dviejų ponų yra jaunavedis?"

Liudnasis ponas: "Linksmasis yra mano uošvis".

"Taip, taip, moterys yra galvosukis".

"Na, o manoji senai jau išspręstas".

Padarius vienai ,poniai aklosios žarnos operaciją šioji išgąstingai paklausė: "Sakyk, ponas daktare, ar nepaliks matomas retis toj vietoj, kur susiuvote?" — "Tai priklausys nuo tamstos pačios, gerbiamoji!" — atsakė daktaras.

Reikalaukit Visi

Jeigu kam reikalinga gėrimai, visuomet reikalaukite visose krautuvėse OLD COUNTRY CLUB išdirbystės. Arba reikalaukite tiesiai pas mane, visiem pristatysiu.

P. BAUMILA

118 Bay State Road, Methuen, Mass.

Tel. Dial 23968

Kalendoriai Gatavi

SPAUSDINU ĮVAIRIUS KALENDORIUS

Jau turiu naujų lietuviškų kalendorių del 1928 m. Todel kviečiu biznierius ir šiaip agentus užsisakyti iš kalno. Agentams duodu gerą nuošimtį, kurie apsiimtų liuosame laike pardavinėti savo kolonijose tarpe lietuvių. Taipgikurie norėtų pasiųsti kalendorius savo giminėms Lietuvon, 1 kalendorius 25c., 5 už dolerį. Reikalaudami kalendorių siųskite ir pinigus money order arba pašto ženkleliais šiuo antrašu:

V. GILEVIČIUS

37 Hartford Ave. New Britain, Conn.

Tel. 3973

Įvairos žinios Apie Įvairius Parengimus

AMERIKOS LIETUVIŲ VEIKIMAS

Rašo "Sandaros" Korespondentai

LIETUVIAI ARGENTINOJE

Lietuvaitė mergaičių pirklių naguose.

Vienas didelis Buenos Aires dienraštis "Critica" idėjo sensacingą vienos lietuvaitės Leokadijos Obeknavičaitės (gal Aleknavičaitės) pasipasakojimą. Ji gabi, graži, 20 m. amžiaus mergina, Kaune mokinusis kino teatro studijoj ir svajodama patapti kino (moving picture) žvaigžde pasidavė apgavikams įtikinama ir išvažiavo šį pavasarį į Argentiną tos laimės ieškoti. Čia greit prie jos prisimeilino koks tai subjektas ir žadėdamas supažindinti su kokiu artistu nuvežė į tokius namus, kur jai iš karto atsidarė akys, kur patekusi. Iš čia ja perkėlė į kitus nepaprastai išpuoštus ir visaip įkalbinėjo, kad tas amatas, kuriam ji nupirkta esąs didelė laimė moteriškei. Visi tie vyliotojai pasirodė daugiausiai žydai ir matyt iš Lietuvos, jei su ta mergaite galėjo susikalbėti ir Lietuvoj turi savo baltųjų vergių agentus. Vakare ją jau išrengė ir žvėriškai išgėdino. Rytą metą rengėsi išvežti į Braziliją į tų paleistuvybės namų agentų kokį skyrių. Bevedant gatve mergaitė, nors prigrasinta mirtim, pabėgo iš tos gaujos nagų ir suradusi Lietuvos konsulatą apsakė savo nelaimes. Konsulatas atsiuntė į to laikraščio redakciją, kur mergaitė ašarodama apsakė savo tragingai pasibaigusią kelionę į laimę...

Argentinos valdžia sekdama tos mergaitės nurodymais ėmusis gaudyti ta "pirklių" šaiką. Kažin o kaip Lietuvos valdžia, iš kurios panosės tie žmogžudžiai dienos metu vylioja į pražutį nepraktiškas musų sesutes?!

BRAZILIJOS LIETUVIAI

Pirmas vakarėlis nepavyko

Naujosios San Paulo lietuvių draugijos "Aušra" meno sekcija liepos 16 d. buvo suruošusi pirmą šeimynišką vakarėlį. Publikos buvo gana daug ir vakarėlio pradžia graži. Bet tamsieji gaivalai visą laiką kurstę prieš "Aušrą" dabar sugalvojo provokaciją. Koks tai rusas išsigimėlis Saša Karpov atėjęs girtas pradėjo šukaut ir mušti indus. Išmestas lauk apskundęs policijai, kad lietuviai visi yra ginkluoti ir jį mušė. Tam nieko nepešus pradėjo lermuoti keli lenkai su nuobrada Rupeiko pryšaky. Lermo numalšinti pašaukta policija, kuri triukšmadarius nors suėmė, bet vakarėlį uždarė. Išsigimėliai, norėdami policijos akyse lietuvius nužeminti, pradėjo girti iš visų kampų lysti, baisiai staugdami. Kiti persigandę puolė pasigrobti rubus, kilo didelė netvarka, daug drabužių žuvo. Lietuviams ši gėda užtraukė juodą dėmę prieš brazilijonus ir ims laiko, kol bebus galima savo vardą pataisyti. Svarbiausia, reikia apsivalyti nuo visokių ištautėjusių išsigimėlių.

"Papa, kuomet pažinai mamą?"

"Tuojau po vestuvių".

SCRANTON, PA.

Lietuviai suorganizavo Tauro Kliubą. Kviečia ir bostoniečius susiorganizuoti.

Keli mėnesiai tam atgal, Scrantono lietuviški inteligentai suorganizavo Tauro kliubą (kitaip sakant sporto kliubą). Kas yra įdomu, kad minėto kliubo konstitucija nevaržo asmens laisvės, išskiriant tuos, kurie įsitikinę į komunizmą arba kitokią anarkiją, žinoma kaip tokiam minėtame kliube vietos nėra. Patsai vardas TAURAS yra vardas senovėj Lietuvoj gyvenusio stipraus su puikiais ragais giriu žvėries tauro. Amerikonai panašiai yra pavadinę savo galingą sporto organizaciją Elk.

Tauro kliubas turi nusamdęs dailią vietą del išvažiavimų, kur viename tokiame išvažiavime ir man teko dalyvauti. Tai buvo dar liepos 7 d., kuomet visi biznieriai uždarė savo biznius nuo 1 val. po pietų. Kaip dvi, visi kliubiečiai pleškina automobiliais į kliubo parką, nuo trijų prasidėjo šaudymo lenktynės taip vadinamas "shooting match" ir tęsėsi iki šeštai val. vakaro. Pasibaigus minėtam šaudymui, sušaukė visus ant vakarienės. Apsėdo visi aplink vieną didelį stalą. Bevalgant svečiai diskusavo ivairius sporto žygius. Užbaigus vakarienę, prasidėjo įvairus žaislai, kurie tęsėsi iki 12 val. po tam pradėjo visi skirstytis namo. Atsisveikinus Dr. Miller Dr. Reklevičių Steponauską, Klingą, Meškiuną, Tileisą ir kitus, visi linkėjo man laimingos kelionės ir ragino kad ir Bostone susitvertų panašus kliubas. Ant galo pareiškė: "mes visi atvažiuosim medžioti į Bostoną ši rudenį, žiurėk, kad butų suorganizuota Tauro kliubas.

P.

BALTIMORE, MD.

Rubsiuviai po vakacijų pradės dirbti.

Rubsiuviai šią vasarą turėjo gana paminėtinas vakacijas: Ką iš pirmiaus buvo pasidėję kiek centų, tai juos išsikrapštė. Gerai, kad musiškiai pačioje didžiumoje randas prasigyvenę namais, tai vis ne badas, nes mat gauna rendų, kad ir ne išvisų, tačiau randasi nuomininkų, kurie išgali užsimokėt. Dideliausia bėda tai šeimynai, kuri visas metas kaip pusalkaniai dirba. O ne mažai ir tokių randasi. Bet kaip matyti, tai šiek tiek darbo pradeda rodytis daugiau ir kaip tik truputį daugiau atvės, tai ir darbo bus, tik, kad nepersidirbtumėm. O kad taip ne atsitiktų, tai nereikia bijot. Nes mat buvo pamiršta musų apiekunė A. C. W. of America Unija. Užsimokėsime po $1.35 ir dirbsime.

Senas Narys

REDAKCIJOS PRANEŠIMAS.

Pittsburgiečių žiniai.

Kitame "Sandaros" numery bus ypatingas Pittsburgh, Pa. priedas su daug žinių apie Pittsburgho lietuvių kolonijos gyvenimą praeity ir dabar. Žinias surinko ir paruošė uolusis stud. Povylas Dargis. Patartina pittsburgiečiams to "Sandaros" numerio kuodauglausiai įsigyti.

Worcesterio žinios

SUSIRINKIMAI

SLA. 318 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 7 d. 2 val. po piet "Aušrelės" kambariuose, 33 Millbury St. Visi nariai susirinkite, nes yra svarbių reikalų.

SLA. 57 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 4 d. 2 val. po piet Lietuvių svetainėje, 29 Endicott st. Visi nariai turi susirinkti.

Liet. Sunų ir Dukterų Dr-jos susirinkimas įvyks rugsėjo 6 d. 8 val. vakaro, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott st. Visų narių pareiga dalyvauti.

Pranas Baguskas.

"Sandaroj" trumpai buvo paminėta apie mirtį Prano Baguskio, kurį ištiko nelaimė, besimaudant Nanaganset K. N., kur jį bura pagavo savo sukurin ir nelaimingasis žuvo. Kadangi a. a. Pranas buvo man gerai žinoma, tai ir noriu apie jį porą žodžių parašyti.

Velionis visa savo gyvenima mylėjo dailę, muziką ir pats dalyvavo jau 1914 m. "Aido" chore ir aktingai dirbo jam palaikyti. Sykiu mes veikėme SLA. 10 kuopoj, tad kad kuopa gyvavo! Jis buvo SLA. kp. narys nuo 1913 m. ir buvo komitete. Buvo ir TMD. narys, tik paskui pasimetė. Be to Pranas buvo senas narys Lietuvos Sunų Draugijos. Jis dalyvavo pasauliniame kare. Velionis buvo labai tykaus budo. Jis nėra pasakęs blogo žodžio net didžiausiam savo priešui, visados mylėjo daugiau mąstyti, o mažiau kalbėti. Buvo blaivus. Paliko gražų knygynelį su visokio turinio knygomis. Už savo pavyzdingą gyvenimą velionis susilaukė didelės užuojautos, nes laidotuvių dieną susirinko per 200 žmonių, daugiau kaip 40 automobilių. Veiduose matėsi gailesčio ašaros. Velionis paliko Amerikoj 2 seseris ir 1 brolį. Ilsėkis, Pranai, svetimoje šaly...

Draugas

Kliubas stato namą

Liet. Ukėsų Pašalpinis kliubas rugp. 26 d. turėjo ekstra susirinkimą, kuriam nutarė pradėti statyti savo namą ant savos žemės prie Vernon gatvės. Namas kainuos apie $65.000, pradės statyti 1928 m. kovo mėnesi. Visi nariai turės mokėti po $5.00 ekstra, o likusiai sumai bus parduodami šėrai.

L. U. Pašalp. kliubas šiandien Worcestery yra viena stipriausių ir didžiausių, vietos draugijų, turi 673 namus ir turto daugiau, kaip $40,000. Tad nėra abejonės, kad ir namą kliubui bus lengva pasistatyti, tuo labiau, kad jis turi gana daug energingų ir piningingų narių. Bravo, vyrai!

Žinąs.

Susirgo Paltanavičia

Paskutinį laiką nekaip jautęsis "Amerikos Lietuvio" leidėjas p. Paltanavičia rugpiučio 26 d. visiškai apsirgo ir apleido savo darbą. Linkime musų senam veikėjui greičiausiai pasveikti.

Užsimušė

James Burke 40 metų nukrito nuo trepų ir po trumpo laiko mirė.

Pasikvietė ir iškoliojo

SLA. 57 kuopa parsikvietė iš Centro sekretorę p-lę P. Jurgeliutę, del kurios vienos, kaip kuopos nariai prisipažįsta, privažiavo apie 2000 žmonių, bet per bolševikiškus organus ją visaip iškoliojo. Iš tų žmonelių ne ko kito ir sulauksi, nes sako, kad vabalui vadovaujant tik vabališkai ir dirba.

Dalyvavęs.

Nedarbas didėja

Per pereitą savaitę 2 dirbtuvės paleido daugiau kaip 300 darbinnkų. Kokia bus ateitis, jei jau tokia dabartis?

NEW BRITANO ZINIOS

New Britain žinios

Bedirbdamas darže numirė

14 d. Rugpiučio numirė M. Ragialis, žmogus buvo apie penkiasdešimts metų amžiaus. Atsikėlęs sekmadienio rytą nuėjo pažiurėti savo daržo ir ten besidarbuodamas apie savo daržoves pasimirė. Susiedai ten gyvenantieji pamatė velionį gulintį, praeidami užkalbino, bet negavo atsakymo. Viena moteriškė nuėjo pažiurėti kur ir atrado jau negyvą, pašaukė gydytoją, kuris pareiškė, kad jau yra miręs. Apie 3 val. šeidamas iš namų buvo sveikas, bet turbuti gavo širdies ligą, kiti kalba kad buk galvoj truko gysla, pertai ir mirė. Velionis paliko dideliam nuliudime žmoną ir 5 dukteris ir 2 sunų, prigulėjo prie keletos lietuvių pašalpinių draugijų, iš Lietuvos paėjo nuo Lazdijų iš Suvalkijos.

Taiposgi mirė sena New Britain gyventoja M. Brazauskienė, 72 amžiaus, paliko 3 sunus ir vieną dukterį. Musų kolonijoj mirčių netruksta.

Varpiečių aušreliečių dainų diena gerai nusisekė

21 d. rugp. L. N. Varpo draugija N. Britain bendrai su Worcester, Mass., "Aušrele" buvo surengę Dainų dieną Union City, Conn. žmonių buvo daug iš visos valstijos Conn. ir daug iš Mass. valstijos, pasisekė labai gerai. Abu chorai gerai dainavo, o pelno taipgi gerai liks, užtai garbė abiem organizacijoms, kad palinksmina mumis lietuvius savo dainelėmis patartina ir daugiau tokių dienų surengt.

Sandariečiai ruošiasi smarkai dalyvauti Union City piknike, kuris yra rengiamas Sandaros ir Varpo reikalams 18 d. rugsėjo.

Sandarietis.

PARSIDUODA PUIKI KRAUTUVĖ

Parsiduoda mėsos ir groserių krautuvė, su visu įrengimu del dirbimo dešrų ir skilandžių. Krautuvėje visi reikalingi įtaisymai, mašinos ir tt. Vieta lietuviais apgyventa, biznis geras — galima padaryti $1,000 ar daugia biznio į savaitę. Priežastis pardavimo: turi vietą kitame miestely. Kaina gan prieinama. Del informacijų kreipkitės pas —

P. A. DĖDYNĄ
96 Millbury st.
Worcester, Mass.

LIETUVIŠKA DUONKEPYKLA
Mes kepame 6 rušių duoną, keikus ir pajus. Nepamirškite ir klauskit musų duonos.
A. Duda ir V. Staliauskas
75 WARD ST.
Worcester, Mass.

P. A. DĖDYNAS
Sandaros Atstovas.
Yra įgaliotas užrašinėti "Sandarą", priimti pinigus už atnaujintas prenumeratas, rinkti spaudos darbus Sandaros spaustuvei bei skelbimus "Sandarai".
96 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.

UNITED
BEEF & PROVISION CO.
97-99 Millbury St.
Worcester, Mass.
Musų krautuvėj galite gauti visuomet šviežias mėsas. (40)

Joseph J. Dirsa
Teikiu patarnavimą laidotuvėm ir išrendavoju automobilius vestuvėm ir kitokiem pasivažinėjimam.
13 ELLSWORTH ST.
Worcester, Mass.
Tel. Cedar 4953.

VARTOK SAVO KREDITA
Mes užlaikome geriausią krautuvę, Department Store, kurioje parduodame visokius Forničius (Rakandus), kaip tai: Pečius, Lovas, Gramafonus, Vyram Siutus, Moterim Dreses, Laikrodžius, Automobiliam Tires (Robus). Kas tik reikalinga, klausk musų Departamente.
Vartok savo kreditą
American Supply Co.
78 FRONT ST., WORCESTER, MASS.

National Ice Cream Co.
Darydami kokius parengimus reikalaukite musų Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.
P. A. DĖDYNAS
96 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.
Telefonas: Park 7984

VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ
Jeigu norite gauti geriausias mėsas ir kitus valgomus daiktus, tai užeikite į A. Kriaučialio ir J. Krasinsko krautuvę.
181 MILLBURY ST., Worcester, Mass.

Tel. Cedar 7206
A. J. KATKAUSKAS
Didžiausia Drapanų Krautuvė ant Millbury St.
Vyriški ir moteriški drabužiai dideliame pasirinkime.
372-376 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.

DR. F. PUSKUNIGIS
Vietinis lietuvis daktaras, kuris daug lietuvių išgydė iš labai pavojingų ligų. Jis laiko ofisą 38 PROVIDENCE ST., Worcester, Mass. Ligonius priima nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare.

RUKYKITE
C. C. A.
CIGARUS

Telephone Park 5036
Dr. Samuel Lopatin
DENTIST
50 Trumbull Square
Worcester, Mass.

Boston Beef & Provision Co.
Didžiausis olselis, kur galima gauti mėsos ir valgomų daiktų.
172 FOSTER ST.
Worcester, Mass.
Tel. Park 733 ir 298

Tel. Cedar 6598
W. C. Harris, M. D.
Ofiso valandos: nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
106 MILLBURY ST.
Worcester, Mass

Tel. Office Park 5134
Res. Cedar 1768-M
PRAN. J. BUBLYS BOBBLIS
LIETUVIS ADVOKATAS
827 State Mutual Bldg.
WORCESTER, MASS.

SAUGOK KOJAS
Mes paliuosuojam jusų kojas nuo visokių nemalonumų, kaip tai kornų sumušimo, papadžių deginimo, mazolių sutrynimo ir kitokių nesmagumų. Norinti turėti sveikas kojas, pirkite čeverykus pas
WALK-MORE SHOE STORE
58 Millbury St. Worcester.
Užtikrinam, kad busit užganėdinti, nes tas žinoma per 15 metų musų praktikos.
Vedėjas R. J. Likšys

VINCAS DEGUTIS
Generalis Kontraktorius
Budavoja naujus ir taiso senus namus. Patarnavimas visuomet geras.
15 ENGLEWOOD AVE
Worcester, Mass.

A. BUDREVIČIUS.
Užlaiko dvi
APTIEKAS
122 Millbury Street ir 38 Providence St.,
Worcester, Mass.
Reikalui esant kreipkitės, nes gausite teisingus vaistus ir gerus patarimus.

M. CIVINSKAS
Lietuvis Graborius
340 HARDING ST.,
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 4156
Patarnauju laidotuvėm ir išrendavoju automobilius įvairiems reikalams

Tel. Park 2470
BEN. MENDELSOHN
Advokatas.
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje, taip ir Europoj.
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.

ST. BAJERČIUS
(BAYERS)
Lietuvis Fotografas
Traukiu paveikslus pavienių asmenų ir grupių
24 MILLBURY ST.
WORCESTER, MASS.

GEORGE WIEGERT CO.
Užlaikome visokias mėsas, dešras ir virtas ames. Viskas dideliame pasirinkime.
275 GREENWOOD ST.
Worcester, Mass.

Juozas M. Čižauskas
PLUMERIS
Atlieku darbą užtikrintai
34 STERLING ST.,
WORCESTER, MASS.
Tel. Cedar 1385-M

STERLING DAIRY MILK CO.
Ant kiekvieno pareikalavimo visiems pristatome į namus geriausį pieną ir smetoną. Reikalaudam šaukite telefonu: Park 7392 arba Park 7902.
3 KANSAS ST.
Worcester, Mass.

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė
90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vinco Čėsnos krautuvėje visuomet galite gauti gerus čeverykus del visos savo šeimynos. Prieinamos kaino ir užtikrintas patarnavimas.

Ofiso tel. Park 7717
IGNAS J. BARKUS
ADVOKATAS
546-548 SLATER BLDG.,
WORCESTER, MASS.
Lietuvos ir Amerikos registruotas notaras.

UNITED DAIRY SYSTEM
Near-by Milk & Cream
Pasteurized by Automatic Equipment
Also
Milk from Tuberculin Tested Cows
17 E. Worcester St. Worcester, Ma.

Detroito žinios

Sutvarkė Detroito žinias.

ALTS. 29 kuopos susirinkimas buvo rugpjučio 14 d. kur tarp kitų dalykų nutarta, kaip tik oras atvės surengti draugišką vakarienę. Surengimui išrinkta komisija iš p. M. Overaitienės, K. Šnuolio ir F. Motuzo.

Antra, nutarta pasitraukti naujai išleistų knygučių "Mirties Dekretas Demokratijos Gynėjams" ir platinti tarp narių ir Detroito lietuvių kiek tik bus galima.

Trečias apkalbėta reikalingumas palaikyti Detroito žinių skyrių "Sandaroj" nuolatos, ir prieita prie išvados, kad to bus galima atsiekti dirbant dviem linkmėm, butent nuolatos rašinėjant žinutes iš Detroito ir renkant pagarsinimus. Šio reikalo vykinimui išrinkta atstovas arba biznio agentas, kurio pereiga bus gauti skelbimų "Sandarai" užrašinėti laikraštį, iškolektuoti iš senų skaitytojų mokestis ir tt., kadangi tą darbą sutiko vesti kuopos pirm. J. Ambrozevičius, kuris visados pasižymi darbštumu, todel pagarsinimai iš musų skyriaus neišnyks. Žinių bei korespondencijų rašinėjimui iš Detroito yra susidarę burelis korespondentų, po vardu "plunksna", bet rašo tik dvi plunksnos, numeris 1-mas ir n. 3-čias, na o kaip pradės rašyti po 6 mėnesių "poilsio" plunksnos 2, 4 ir 5, tai Detroito žinios nesutilps į vieną puslapį.

Rugpiučio 13 d. Lietuvių Svetainėje kalbėjo p. Piktšilingienė, kuri yra atvažiavus iš Lietuvos ir dalyvavo čia katalikių moterų seime. Nežiurint, kad šias prakalbas garsino visais budais, net kunigai iš sakyklų liepė savo parapijonams eiti į prakalbas bet susirinko žmonelių tik į keturias dešimtis. Reikia pasakyti, kad Detroito ir katalikai gana sąmoningi žmonės, žinoma išskyrus pp. Šimonį, Petronį ir keletą kitų tokių, kurie užsipelnė nuo vietos lietuvių vardą "klerikališkai fašistiški fanatikai". Gi advokatas Janulionis save yra šiaip atsirekomendavęs: "Nulupus man odą ir tai rastumėte mane nuo galvos ligi kojų klerikalą". Tai tik tokio plauko žmonės susirinko į šias prakalbas, o rimtesni lietuviai sužinoję, kad kalbėtoja sušvinkus fašizmu, pasuko pro šalį. **P. 3.**

Komp. M. Petrauskas gyvena su Dr. Jonikaičiu, lyg du vienuoliai; atlikę savo pareigas ir gavę liuoso laiko gieda duetus prie naujai pirkto piano.

P. J. Peleckas, worcesterietis ant choro repeticijų pranešė, kad rengiasi atvažiuoti iš Worcesterio ir pp. Mingilai į Detroitą, komp. Petrauskas sako, kad tai lauktini svečiai, o visi kiti pritarė, kad taip!...

Laisva Tribuna

REIKALUOSE "SAVAS PAS SAVĄ"

"Sandarai" ir jos bendradarbiams susirupinus svarbiu reikalu, butent, kad lietuvis lietuvį gelbėtų visuose ir įvairuose reikaluose, tuli musų žmoneliai įdėjo ir tokius "raštus", kad iš jų gauni įspudį, jog musų tautietis, kokiame jis bizny ar profesijoje nebutų, vra netinkamas, "sukčius", "bačkininkas", etc. Turiu tai minty pp. Naujalienės ir Mikolaičio straipsnius. Pirmos "Sandaroj" — antrojo — "Keleivy". Kad ponia Naujalienė dare užmetimų musų biznieriams, tai nors iš jos patyrimų, vaizdų, gautų įspudžių, bet iš Dr. Mikolaičio trijų špaltų straipsnio gavau įspudį, kad viskas negera. viskas supuvę: tai "bačkininkai", "mitingai", "partijos" ir pridėsiu — visi izmai, obalsius ir visus reikalus "savas pas savą" neigia, smaugia ir padaro galą "masėms" ir "biznieriams-profesionalams". Tokiu manymu skiepyti ideją "savas pas savą" mes vargu susitvarkysime, pakilsime ir savus žmones pritrauksime prie remimo savųjų, prie didesnio draugiškumo ir įsitikinimo, kad mes lietuviai neprasčiau ir neblogiau užsilaikome ir gyvename negu amerikonai, žydai ir kt. svetimtaučiai. Žinau šiek tiek iš privačio gyvenimo paties dr. Mikolaičio: jis kada buvo biedniukas moksleivis, jis taip pat neapsėjo be 'bačkų", "mitingų" ir "prakalbų". Ir dabar, kada jis praturtėjo (ir neabejoju, kad iš pačių lietuvių) irgi retkarčiais prieina prie "masių" tokiais pat pavyzdžiais; taigi dr. Mikolaitis pats sau prieštarauja taip viešai rašydamas; žinoma tai jo lietuviškumas ir draugiškumas prie savo žmonių nedaleidžia jam visai nusikratyti savųjų. Jo privatus gyvenimas daug geresnis, negu jo viešas išėjimas spaudon ir neigimas pats savęs, savo idėjų, papročių ir elgesių.

Kadangi jo argumentai "savas pas savą" yra silpni, tai paliksiu nuošaly ir prieisiu prie p. Naujalienės. Mat aš esu biznierius ir savo šakoje įdomaujantis asmuo: jos išsireiškimai manęs nenustebino ir taipgi sykiu kaipo biznieriui blogos dėmės neuždėjo. Ji mat nusipirkus pas lietuvį šiokį tokį dalykėlį ir parsinešus namo pamatė, jog ji brangiau užmokėjo negu nupirktas daiktas kainavo. Taip paprastai visi musų lietuviai pirkikai mano, bet išties taip nėra. Kokius mes amatus lietuvių biznierių nepaimsime, bet visada patirsime, kad lietuviai stengiasi parduoti geresnę prekę ir šiek tiek pigiau, kad daugiau pritraukus savų žmonių, nes kuodaugiau jų bus, tuo daugiau prekių išeis ir pigiau jas galima parduoti. Tik jau musų žmonės iš senovės pripratę prie žydų ir dabar dar iš galvos nenusikrato minčių, kad lietuvis negali buti biznierius ir kad pas jį yra viskas brangiau ir prasčiau. Ateina ar vyras, ar moteris į krautuvę ir jei nežino, kad biznierius yra lietuvis, tai nusiperka sau prekę be jokių išmetinėjimų rugonių, ir nupirktos prekės pirkėjui patinka, jis vėl ateina ir perka. Bet tas pats pirkėjas, kada jau sužino, jog biznierius yra lietuvis, tai pirkdamas išmetinėja, rugoja, kad viskas negera ir tik perka, kad jau esąs jo tautietis. Net tokių dalykėlių atsitinka: moteris nusiperka avaliukus nežinodama, kad pardavėjas lietuvis. Užmoka pinigus, gražiai kalba, bet pardavėjas norėdamas daugiau įtikti išsikalba ir pasirodo, jog pirkėja lietuvė ir ant galo jau kalbasi lietuviškai. Pasekmės tokios išėjo, kad pirkėja pradėjo murmėti, jog ji brangiai užmokėjus, avaliukai netinkami, negražus. Ir gan vargo pardavėjas turėjęs pakol pirkėją iš savo krautuvės išleido. Arba, paimkime laivakorčių agentus: kiek jie vargo padeda, pakol parduoda laivakortę, nes pirkėjai mano, kad lietuviai yra prasti agentai, negalį ant gerų laivų gauti vietos ir t.p. Kartais, žiurėk, lietuvis ir traukia pas svetimtautį ir nusipirkęs laivakortę dar New Yorke ar kur kitur buna nuskriaustas, daug bereikalingo vargo padėjęs, bet jis sugrįžęs nedejuoja ir neišmetinėja, kad tas svetimtautis nebuvo geras, neparupino viską ir neišpasakojo kur ir kaip ką turi daryti. Bet jei laivakortę parduoda lietuvis ir jei keleivis iš savo žioplumo ar užmiršimo, ar laiko trukumo nepadaro kokio nors mažmožio, tai jau sugrįžus keleiviui agentui tenka tiek ir tiek visokių išmetinėjimų.

Paskui dar pas musų pirkėjus yra bloga valia atsižvelgti į pardavėją del jo religinių ar politinių įsitikinimų. Pažangųs žmonės jau nėra toki karšti katalikai, o jei jie ir katalikai, tai del jų ilgų darbo valandų ir taipgi del užimtų kartais ir sekmadienių negali atlankyti bažnyčios, tai jau žiurėk — katalikai kunigų padedami ir boikotuoja lietuvį biznierių, neatsižvelgdami į tą padėtį, kad katalikai perka pas žydus, amerikonus-masonus ir kt., kurie visai nėra katalikai ir del lietuvių reikalų nėra nei centu prisidėję. Arba laisvamaniai neperka pas kataliką pardavėją, arba bolševiškų pažiurų pas tautietį, tautiečiai pas bolševikus ir t.p. O čia biznierius žmogelis įdėjęs visą savo turtelį į biznį stengiasi buti geras visiems: įtikinėja, aukoja, lankosi šian ir ten, kad tik buti visiems geru, prieinamu. Rodos jau visi žmonės, visi savo tautos nariai turėtų atjausti ir kiek galėdami remti, nes kuodaugiau mes turėsime savų pramoninkų, tuo daugiau pas mus bus pažangumo, daugiau gerų darbų ir tt. Yra kartais užmetimų, jog pramoninikai nieko neaukoja, arba mažai aukoja Lietuvos reikalams ir čia sykiu musų reikalams. Bet tai yra skaudus ir neteisingas užmetimas. Pramoninkai yra daugiausia aukoje, daugiausia davę savo sunkiai uždirbtų centų įvairiems musų reikalams. Pas mane, ar pas kitą pramonininką rasite glėbį kvitu ir Tautos Namams Vilniuje, ir Saulės Namams Kaune, Autonomijos-Nepriklausomybės Fondui, Lietuvos Gelbėjimo ir Tautos Fondui, ir tt. Biznieriai daugiausia yra prisidėję savu centu prie atstatymo Lietuvos. Paskui, musų kolonijose, kur tik yra daugiau pramonininkų, ten yra ir musu nuosavios salės, tautiški namai, tautiški parkai. Kur nėra musų biznierių, ten beveik nieko nėra. Aš gyvenu tokioje kolonijoj, kur lietuvių skaitosi apie trys tūkstančiai, ir kur biznierių beveik kaip ir nėra (apart paprastų "groserių") lietuviai, apart bažnytėlės nieko neturi, o už tai, kad lietuviai kad ir tų paprastų groserių neremia ir jeigu jie dar šiek tiek laikosi, tai ačiu tik svetimtaučiam, kurie ateina ir palaiko lietuvį. Žinoma, aš esu dar naujas biznierius ir gal lietuvių akyse išrodau, kad savo amato neišmanau, bet tai lietuvių klaida, taip sakant, lietuvių pavydumas ir neišmanymas. Jei mane ar kitą lietuvį visi stipriai remtų, tai ir pačių lietuvių gyvenimas butų kitokis: butų ir tautiškas namas, sava mokykla ir t.p. Lietuviai paliktų kulturingesni.

Aš, biznierius, pasisakiau, Ką pasakysite kiti biznieriai, kurie skaitote laikraščius ir gyvenimu rupinatės? **P. Galindas.**

Kaip nuogame gyvenime obalsis "savas pas savą" atrodo

Rašo Dr. Margeris.

Nors teisybė ir labai karti, bet aš čia ją vistiek pasakysiu.

Realumas paprastai teikia skausmo, o svajonės, romantizmas, geisti viską pdaryti ir nieko nepadaryti, pagalios ir veidmainiavimas duoda smagumo. Daugelis žmonių užtat ir vengia teisybės. Nebent tik prie visokių skausmų pripratusiems, visokių bėdų ir nepasisekimų užgrudintiems ir teisybė smagumų atneša.

O kodel taip yra, tai juk aišku ir iš to, kad daugelis žmonių dar iš kudikių karakterio į neišsirtuliavo. Kudikis paprastai nori buti namų caruku. Jis nori, kad visi apie jį šokinėtų, tarsi, keliais vaikščiotų. Realumas — ak, tai baisiausias del jo daiktas. Jis bando eiti tik lengviausiu keliu, kur iskausmų nė bėdsako nėra. Jis tik smagumų ieško. Jis ir meluoja, ir veidmainiauja, kad tik skausmo nebutų. Štai kodel veidmainystė daugeliui ir užaugusių žmonių taip labai brangiu daiktu yra. Ji, matote, smagumo duoda, o skausmą prašalina.

Dabar jau gyvenimas taip susidėjo, kad teisybę sakydamas net nė draugų negali turėti, ypač tarp profesionalų, biznierių, žinoma, da labiau tarp laikraščių redaktorių. Rodos, kad šitie žmonės labiausia teisybės nemėgsta. Buk atviru ir pamatysi, kad daugelis liks tavo neprieteliais Tatai labai gerai esu savo locnu kailiu patyręs. Visados kalbu atvirai, užtat, žinotumėt, draugų mano gyvenime (žinoma, iš profesionalų, biznierių ir redaktorių) kaip pašluota... Bet aš turiu labai širlingų, atvirų ir tikrai gerų draugų iš paprastų žmonelių. Ir tuomi labai patenkintas esu. Juk kurgi daugiau profesionalas ras geresnių prietelių, jeigu ne minioj?

Ir leiskite man dabar pasakyti, kodel visokių nesmagumų labai dažnai pasidaro tarp profesionalų, biznierių ir jų kostumierių Juk tai aišku, kad del to, jog kostumeriai dažniausia yra švarus ir teisingi žmonės, o profesionalai ir biznieriai dažniausiai susitepę, žinoma, nesąžiningu patarnavimu. Didelei kostumerių daliai juk ir teisybė nekarti, bet maža berasi biznierių ir profesionalų, kurie teisybės nebijotų!

O tokie nesmagumai, tokios frikcijos, žinomas daiktas, daugiausiai kenkia profesionalams ir biznieriams. Kad prašalinus visa tai, reikia, atvirai sakant, pasitaisyt. Bet pasitaisyti, juk tai darbas,— ir sunkus darbas, nes jis reiškia karakterio permainymą. Budo permainymas — dvasinis darbas; o dvasinio darbo didelė, didelė musų profesionalų ir biznierių dalis taip baisiai bijo, kad sunku ir apsakyti!

Taigi, gerbiamieji, užuot sunkiai padirbėjus, savo karakterį permainius, jie ėmė ir sugalvojo tokį gišeftišką, tokį šovinistišką, tokį veidmainišką (nes jeigu aš lietuvis, tai eik pas mane, nors aš į tave tik užpakaliu žiuriu) obalsį, kaip "savas pas savą". Nori, matote, savo netikslumą, neteisingumą, nesąžiningumą šituo obalsiu, tarsi kokia šyda, užgaubti.

Bet ką aš čia pasakiau, tai tik akipločiu į dalykus žiurėdamas. Dabar įsileisiu į smulkmenas. O, žinoma, teks plačiai pakalbėti Bet ką daugiau ir daryti: juk kaip pradedi iš nuogo gyvenimo medegą semti, tai jos paprastai pasidaro tiek daug, kad tarsi nei nejunti, kai raštas, lyg laukai aparti, tik juoduoja, kad vos akys teužmato.

(bus daugiau)

JUOKAI.

Gatvėj: Plėšikas taikydamas su revolveriu: "Pinigus arba gyvybę!" Užpultojo draugas, netikėtai pro šalį ėjęs į užpultąjį: "Štai tau tukstantį dolerių skolos, atiduodu".

Ar negalite pasakyt, kur čia yra paštas?" — "čia pat už kampo. Tai žino kiekvienas kvailys" "Taigi, delto aš tamstos ir klausiu".

Žmonai išvažiuojant:"Pupel, aš tau apie savaitės pabaigą parašysiu pirmąjį laišką iš kelionės".

Jis: "Bet, dušel, ar negali tų pinigų, kuriuos pasiemei truputį ilgiau užtekti?"

Jonukas vyresnei seserei: "Tu, jei tu man neduosi pyragiuką, aš tave rytoj rytą nufotografuosiu, kai tu busi dar nenusipraususi ir nesušišukavusi ir parodysiu tavo sužiedotiniui!"

Motina ateina į daržą: "Neli, ko tu taip baisiai rėki?" — Mama, mes su Povilu žaidžiame šeimyną. Povilas yra papa ir pareina auštant namo, o aš esu tu, ir delto rėkiu".

REIKALINGI AGENTAI

visur lietuviškose kolionijose tai yra miestuose, kur dar neturime. Geistina, kurie turi pažinti su biznieriais, arba taip energiški vyrai, tai ne tik liuosam laike arba vakarais, gali sau puikiai pasipelnyti pardavinėjant mus padarytus plačiai žinomus ir visų pageidaujamus cigarus, kuriuos žmones myli rukyti. Atsišaukiant rašyk **Naujokų Cigar Co., 267 Division ave. Brooklyn, N. Y.**

Otto Stickel
Drapanų ir papuošalų apsirengimui krautuvė
Taipgi žaislų — lėlių ir kitų mažmožių.
3364 MICHIGAN AVE.
Prie 23-čios,
DETROIT, MICH.

MIKES LUNCH
VALGYKLA
Geras maistas, mandagus patarnavimas. Randasi Lietuvių svetainės name,
3566 Dix Ave.
DETROIT, MICH.

John Fellrath
ANGLIES SANDĖLIS
Pavelykite mums pripildyti jusų anglies šandę, nes dabar mes turime geriausios anglies.
3316 MICHIGAN AVE.
Detroit, Mich.

Aleksander Slowik
VAISTINĖ
Mes prirengiame vaistus atsargiai su aukštu patyrimu
7441 W. WARE AVE.
DETROIT, MICH.

PIRKITE PAS
HARRY SYDNAM
Deimantus, Laikrodžius, žemčiugus. Sutaupysite nuo 15 iki 25%.
3408 MICHIGAN AVE.
DETROIT, MICH.

APDRAUDŽIU
Gyvastį, Sveikatą, Namus, Rakandus ir Automobilius
PARDUODU
Namus, Lotus, Biznius, Farmas, Kontraktus, Morgečius.
Išrupinu pasus, laivakortes visais laivais. Siunčiu pinigus. (34)
PAUL MOLIS
1730—24 St. Detroit, Mich.
Tel. Lafayette 1545

JOHN C. HARDER
KRIAUČIUS
Mes siuvame naujausios mados siutus, taipgi valome ir prosiname.
3525 MICHIGAN AVE.
DETROIT, MICH.

MICHAEL NARUSZEWICZ
BUČERNĖ IR GROSERNĖ.
Mes laikome šviežią mėsą ir parduodame žemesne kaina negu kitur. Taipgi groserių didelis pasirinkimas.
3613 MICHIGAN AVE. DETROIT, MICH.

Leary Kvietkius
Pristatome kvietkas šermenims, veselijoms taipgi ir bažsyčių papuošimams. Esame specialistai. Reikalaujanti kvietkų kreipkitės pas mus.
LEARY THE FLORIST
24 E. Main St.
Waterbury, Conn.
Tel. 2040.

Pranešimas Visiem
Gerbiamieji! Visokiuose reikaluose kreipkitės prie mus, nes mes užlaikom TAXI SERVICE, reikale patarnaujam dieną ir naktį už žemesnę kainą. Taipgi užlaikom krautuvę ir saldžių gėrimų del svetelių, prašome užeiti.
LEO. BARAUSKAS
10 John st. Waterbury, Conn
Telephone 4406

Residence Phone 8195
T. MATAS
REAL ESTATE AND LOANS
827 BANK STREET
Waterbury, Conn

Lietuviai Tėmykit
Kadangi mes uždėjome duonkepyklą ir kepame net 6 rušių duoną, visokių rušių keikus, pajus ir pyragus ir pristatome į visas apielinkes kur kas reikalauja. Meldžiame pamėginti, b,usite užganėdint. (52)
BROOKLYN BAKERY CO.,
P. Krakauskas ir Ig. Rakauskas, savininkai
123 GREEN ST.,
Waterbury, Conn.

ALLEN HOWE
DEŃTISTAS
Kambarys 17. Tel. connection
409 BROADWAY
South Boston

Dr. J. J. Zabarauskas
Lietuvis Optometristas
Išekzaminuoja akis ir pritaiko akinius
Kreipkitės vakarais
414 BROADWAY
S. Boston, Mass. Res. Tel. Talbot 5863

Telefonas S. B 28-05-R
Lietuvis Optometristas
Išekzaminuoju akis, priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H.S. Stone O.D.
Akių Specialistas
399a BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 0502
Paul J. Jakmauh, M. D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Tel. S. B. 4000
Dr. J. C. SEYMOUR
(LANDŽIUS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: nuo 9:00 val. iš ryto iki 9:00 val. vak.
381 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Buto: Gilmor 0361
Ofiso: Calvelrt 5896

LIETUVIS DAKTARAS
Pasekmingai gydau senas ir užsisenėjusias ligas vyrų, moterų. Kaip tai: vidurių, kaulų, raumenų ir odos išbėrimas, nežiurint kokia jusų liga ir kaip ilgai jųs sergate. Aš jums galiu pagelbėti su moderniškais budais, jeigu tik pildysite mano įsakymus.
DR. M. J. COLNEY
193 GRAND ST., WATERBURY, CONN.
Telephone 1375
Valandos nuo 9 ryte iki 8 vakare

Vietos žinios

Ponia Šalnienė grįžo

Musų vienam bendradarbiui teko pasikalbėti su nesenai grįžusia iš Europos ir Lietuvos advokate p. Puišiute Šalniene. Kadangi gerb. advokatė savo amžy buvo tik pirmą kartą Lietuvoj, tai, žinoma, pirmas klausimas buvo, kaip patiko Lietuva, į kurį ji atsakė maž daug sekamai. Lietuvą atradau maždaug 50 nuošimčiu geriau, kaip čia budama įsivaizdavau. Ant sienos įvažiuojant ir išvažiuojant nepastebėjau jokių sunkumų, priešingai valdininkai buvo labai mandagus ir formalumus atliko labai greitai. Traukiniai eina tvarkingai ir punktualiai laikosi nustatyto laiko. Traukinys gi, kurs eina iš Berlyno pro Kauną į Rygą švarumu ir patogumu Amerikos traukinius pralenktų. Kaune pavyzdžiui Metropolio viešbutis švaresnis ir patogesnis kad ir už Šveicarijos viešbučius. Gatvės užlaikomos švariai, daug naujų namų. Kokių nors kanalizacijos, įvandentekio ar kitokių trukumų, kuriuos kai kurie grįžę amerikiečiai tiek išpučia, nė repastebėjau. Žmonės rodos apsirengę padoriai. Važiuojant į Klaipėdą ir Palangą pakelėmis ir esant pas gimines kaime Tauragės apskrity javai atrodo neblogi. Palanga ir Klaipėdos Smiltinė, kuriose teko pabuti, yra tikrai retos gražumu pajūrio vietos. Tai yra paviršutiniai išoriniai įspudžiai, kokių gali patirti trumpam apsilankęs svečias. Ir esu maloniai užvilta, kad ekonomiškai Lietuvą atradau daug geriau, kaip įsivaizdavau. Politiškai, jau vien delto, kad, atostogų metas ir daugelis buvo išvažinėję, nieko ypatingo nepatyriau ir klysta tie, kurie pabuvę keles dienas ar savaites, paviešėję, manosi jau pažinę krašto politines sąlygas ir grįžę autoritetingai daro savo išvadas.

Šį trečiadienį gerb. Šalnienė ir advok. p. Šalna išvažiuoja į Buffalo į Amerikos juristų metinę konferenciją, kurioje bus svarstoma daug įvairių teisės klausimų. Tokie juristų advokatų suvažiavimai kasmet iškelia naujų juridinių sumanymų, kuriuos apsvarstę patiekia įstatymdavystės įstaigoms. Reikia laukti, kad ką tik formaliai užsibaigusi Sacco Vanzetti tragedija duos progos ne tik Amerikos visuomenei, bet ir juristams susirupinti to žiauraus barbarškumo — mirties bausmės panaikinimo klausimu.

Klaipėdiečiai apie bostoniečius.

"Klaip. Garsas" rašydamas apie Amerikos lietuvių jaunuomenę, kuri mielai eina mokslą ir yra labai gabi, duoda tokį pavyzdį:

Taip, tik Bostono lietuvių vaikai aukštesnias ir aukštasias mokyklas baigė iš viso 32. Iš baigusių 16 vaikinų tiek pat mergaičių.

Speciales mokyklas baigė šie asmens: Kalinauskas Kazys — baigė advokaturos mokslą garsiame Harvardo universitete ir jo sesuo Elena baigė advokaturos mokslą Portia Law mokykloje. Reikia pridurti, kad vienas jų brolis jau anksčiau baigė teisių mokslą. Tokiu budu Kalinauskų šeimynoje dabar yra trys aukštuosius mokslus baigusieji teisininkai. M. Verečkiutė baigė Bostono Normal School, Ona Pašakarniutė Bostono Art School, pastarojoj gavo mokytojo vieta, Pranas Vestfeldas baigė Bostono Trade School elektrikos kursą ir Jonas Kadaras mechanikos skyriu. A. Merkevičiutė baigė šv. Juozapo Akademiją. Likusieji baigė Bostono High School (aukštaja mokykla) su teise studijuoti universitetuose.

P-lė Genevaitė Zmuidzinavičiutė
Kuri dalyvaus "Bostono Operetės Draugijos" maršrute, po Naują Angliją.

Cambridge Sandariečių Piknikas

Kas ne kas, bet Cambridge Sandariečiai visuomet atsižymi piknikų surengime. Jų parengti piknikai visuomet buna linksmųs, draugiški ir kiekvienam malonųs. Tad jeigu nori linksmai laiką praleisti, nepamiršk dalyvauti parengtame piknike rugsėjo 11 dieną, Šabanskio ir Aleksandro ukėje, So. Sudbury, Mass. Ten ras pasitenkinimą ir jausies maloniai.

SMAGUS BALIUS

Ateinantį pirmadienį (Darbo Dienoj), Sus. Liet. šv. Kazimiero Draugija rengia nepaprastai šaunų balių, Lietuvių Salėj tai bus linksmiausias ir didžiausias balius šiam sezone. Draugija užkviečia visus nuo jauniausio iki seniausio jame dalyvauti. Prie L. Buinio orkestros bus visiems linksma. Gardžiausių valgių ir skaniausių gėrmų bus įvalias. Visi eikite Darbo Dieną, kaipo vienintėlę tos rųšies metinę šventę, tinkamai praleisti. **Rep.**

A, a! Girdėti, kad Vaizbos Butas turės apie 10,000 publikos. Tai butų "kraudė", kaip čia amerikonai vadina.

Vaizbos Buto **Lauko Dienoje,** kita nedėldienį bus aprinkta gražiausia lietuvaite ir apdovanota brangia dovana. Visgi zingeidu kas bus ta gražuole.

Vaizbiečiai sako, kad jeigu ir lietus lytų, jie vistiek turėsią "good time" pavilione, kur esanti vieta net keletai tukstančių žmonių.

"Sandaros" spaustuvė atspausdino Vaizbos Butui gražų laikraštį, "Žinios", ir dalina dovanai. Šitas darbas parodo, kad "Sandara" gali ir moka padaryti gražų darbą ir dar taip trumpame laike.

Gauta neoficialė plepalorama, kad komp. A. Vanagaitis su pianistu M. Yozavitu pribus į Vaizbos Buto Field Dy apžiurėti pozicijų ateinančiam sezonui. Žinai galima tikėti ir ne. **Vietinis**

Rengtas rugpiučio 28 d. Sandaros Centro didysis piknikas neįvyko, nes minėtą dieną pasitaikė lietus.

P. M. STANYS

Jeigu nori užsirukyti kvepančius cigarus arba cigaretus. Jeigu nori išsigerti šalto toniko, gauti įvairių saldainių ir kitokių gyvenimui reikmenų, visuomet užek į Petro Stasio krautuvę, 333 E St., (šale "Sandaros" ofiso) S. Boston, Mass.

VISIEM TINKA

Nors politiškam, ekonomiškam ir autiškam klausime, lietuvių nuomonės skirtingos ir nesutinka, bet NAUJOKŲ CIGARŲ gerume tai čera partijos nei ginčų, visi sutinka, kad cigarai yra geriausi ir labiaus juos myli rukyti ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai po vardų JONO-JOHNS CIGARS po 10c. arba Petro ir L. D. K. VYTAUTO po 15c. Štai faktas:

S. Reikauskas, 214 Schuikill av. Shenandoah, Pa. tukstančiais parsitraukė ir kaipo agentas pasekmingai pardavinėja. Rašo "Jus cigarai žmonėms labai patinka." J. T. Vaitekūnas, 670 N. Main st. Brockton, Mass. jau penki metai ir nuolatos į savo didelę krautuvę gabeno, kaip ir J. Balsaviče į Wilkes Barre, taip W. A. Meškunas, kaipo agentas į Scranton, Pa. o p. L. G. Natkevičius, 41 Green st. Waterbury, Conn. žymus biznierius ir gerbiamas lietuvis NOTARY PUBLIC, rašo taip: Jonai Naujoke, nuo jųs agento S. Senkaus, 21 Edwards st. nusipirkau jus cigarų ir jie kaip man taip ir mano kostumieriams labai patinka, rukydami džiaugiasi.

Daugybės privatiškų žmonių ir biznierių Brooklyne ir kituose miestuose taip ir rašo mums laiškus, dėkavodami už gerą išdirbimą cigarų. Todel gerbiami viengenčiai savo miestuose pas biznierius reikalaukit viršui paminėtais vardais musų cigarų restauracijose, užeigose, pas barberius, kliubuose ir štoruose. Mes prisiunčiam ir apmokam paštos lėšas, visur Amerikoje. Rukysite ir džiaugsitės. Adresuokite:

NAUJOKŲ CIGAR M'FRS
267 DIVISION AVE.
BROOKLYN, N. Y.

J. PETRUŠKEVIČIUS

Laisniuotas Graborius.

Laikau automobilius del Veselijų, Krikštynų ir taip pasivažinėjimo, pigiau negu kiti.

162 BROADWAY
So. Boston, Mass.

Ofiso tel. S. Boston 0304-R
Res. tel. S. Boston 0304-W

Vaizbos Buto Išvažiavimas!

ĮVYKS RUGSĖJO-SEPT. 4 D., 1927 M.

Vieta: Vose's Pavilion, Maynard, Mass.

(Kampas Parker St. ir Old Marlboro Rd.
Muziką suteiks: GILLETTES ORCHESTRA

Daugybė brangių Dovanų yra skiriama įvairiems išlaimėjimams. Vaizbos Buto Sidabrinė taurė del Gražuolės. Gubernatoriaus Alvan T. Fullerio taurė del 1 mailės bėgimo. Dr. A. L. Kapochy taurė del 440 yardų bėgimo.

Adv. F. J. Bagočiaus taurė del 75 yardų, moterim, bėgimo.

K. Šidlausko taurė del 100 yardų plaukimo.

V. A. Jenkins du aukso medaliai del 200 yardų bėgimo. Daugybė kitų praizu.

Tėmykite Vaizbos Buto žinias.

PASARGA: kurie norėsite važiuoti ant auto-busso butinai turite užsiregistruoti pas p. K. Šidlauską aptiekoj, nevėliaus kaip Subatos rytas Sept. 3.

Širdingai kviečia visus Vaizbos Butas.

KELRODIS Tolumas bus apie 25 m. nuo Bostono Važiuojant per Waltham, Mass. imkite Hudson Mass. kelią 117 iki davažiuosite Parker st. Davažiavus Parker st., sukitės po kairės ir važiuokite iki Old Marlboro Rd. Vose's Pavillion bus matyti pradžioje to kelio. Važiuojant per Concord, Mass. imkite Maynard kelią, davažiavus Maynardą, važiuokite Parker st. iki Old Marlboro Rd. apie 1½ už Maynardo. Tėmykite Vaizbos Buto iškabas.

38-tas Metinis Balius!

Rengia Susiv. Liet. Šv. Kazimiero Draugija
RUGSĖJO SEPT. 5 D., 1927 M.
LIETUVIŲ SVETAINĖJE
KAMPAS E IR SILVER ST. SO. BOSTON, MASS.

Prasidės 3-čią val. po pietų ir trauksis iki 12 val. naktį

Susiv. Liet. šv. Kazimiero Dr-ja jau per 37 metus rengdama balius, visuomet patenkindavo atsilankusią publiką. Šiemet rengėjai ir-gi deda visas pastangas, kad rengiamasis balius pavyktų ir atsilankiusioji publika butų patenkinta.

Paimta viena iš geriausių orkestrą, butent LONGINO BUINIO ORKESTRA, iš Cambridge'io. Griež pagal publikos norą įvairiausius šokius.

Kviečiam visus: jaunimą ir suaugusius, taipgi ir visus draugijos narius.

Padarykim ši balių istorišku! RENGĖJAI

PURITAN KEIKAI

Jei norite gerų keikų, tai krautuvėse reikalaukit Puritan keikų, kurios iškepa

PURITAN CAKE CO. INC.
1166-68 Cambridge St. Cambridge, Mass.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite geisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų. Mes laikome užtikrintas gyduolės nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai dykai.

D. CABITT
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS

Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą.
Už pilną pagrabą galima apsieiti su $80 ir augščiau už didelius, o už vaikus nuo $20 ir augščiau. Pigiai ir gražiai.

Ofiso ir gyvenimo antrašas:
826 E. 6-TH STREET, SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. S. B. 4486.

REAL ESTATE

TAI TURGUS!

1.

Puikiausioj vietoj S. Bostone, ant Marine Road. Du dviejų šeimynų dar neužbaigti namai. Pirmam laipsny 5 kambariai su saulės kambariu ir priėmimo alia. Antram laipsnė 6 kambariai ir taipgi saulės kambarys. Yra piazai. Kiekviena šeimyna turės savo atskirą šilto vandens šilumą. Visos naujausios mados įtaisymai, k. a. elekras ir t.t. Vieta del garadžių.

Susineškite su savininku
A. J. KUPSTIS

2.

DAR NEGIRDĖJOTE

Jogei parsiduoda puikus trijų šeimynų namas Dorchestery labai PIGIAI! Yra penkiolika kambarių, andeniu šildomi pečiai, priešiniai ir užpakaliniai piazai, elektras; žodžiu viskas dėlei šeimynos smagumo. Kaina vientik $12,700. Kreipkitės pas savininką

A. J. KUPSTIS

3

NAMAS SO. BOSTONE

Šešių šeimynų — dvidešimts septyni kambariai. Randos ateina $780.-00 į metus. Prekė $4500

4.

NORWOODE

Du moderniško stylaus namai. Vienas dviejų šeimynų, turintis po 3 ir 5 kambarius; antras, šeši kambariai del vienos šeimynos. Yra keturiem karam garadžius, 3/4 akrų žemės, su dideliu ir dailiu sodu, vištinyčiomis ir kitais reikalingumais. Parsiduoda grupioj už 11,000. Progą nepraleisk, matyk

A. J. KUPSTIS, arba K. W. ZIURY — Norwood, Mass.

5.

ŠIMTO KARŲ GARADŽIUS

Geroj vietoj biznis išdirbtas per ištuonis metus. Parsiduoda prieinama prekia ant lengvų išlygų. Arba gali eiti partneriuose. Priežastis pardavimo, vienas iš pusininkų serga.

A. J. KUPSTIS
332 W. Broadway So. Boston, Mass.
Tel. S. Boston 1662-1373 arba 0441

NORWOOD OFFICE
1126 Washington Street
Norwood, Mass.
Tel. Norwood 1016
K. W. Ziury, Mgr.

DORCHESTERY NAUJI NAMAI.

4 namai po 15 kambarių, su elektros šviesom, gasinėm šilumom ir visais naujausios mados įtaisymais tik du metai kaip budavoti, prekė $11,500 įnešti $2000 kiekvienam.

A. IVAS
545 Broadway
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0605.

NAUDOKITĖS PROGA— gauti 47 centus nuo dolerio gryną pelną į metus.

Ne nuo akcijų (šėrų), bet nuo 3 šeimynų, 20 kambar. namo, su visais improvementais, 3 steam šildomais pečiais, parankioje vietoje. Rendų $120 į mėnesį. Prekė $9800; $1300 įnešti ir lengvos išlygos.

CITY POINTE krautuvė ir 2 šeim. namas su visais improvementais, elektra ir steam šildomais pečiais. Tikrai gera proga pradėti naują biznį. Prekė $14,000 ir $1500 įnešti.

TIK $3000 už krautuvę su žeme ant kelio kur suvirš 10,000 automobilių kas dieną pravažiuoja. Tinkama vieta del krautuvės automobiliams reikalingiems dalykams ir gasolino. Reikia tik $1000 įnešti.

Netrukdyk laiko mane matyti, nes viršminėti bargenai išeis taip greitai, kaip iškepti baravykai.

B. B. STEFAN
545 E. BROADWAY
Tel. So. Boston 0605
Room 508 110 Tremont st. Boston.

B. KONTRIM
LIETUVIŠKAS CONSTABLE
Real Estate, Insurance Broker
ir Justice of the Peace
545 E. BROADWAY
Tel. S. Boston 0605
Gyvenimas 120 Marine Rd.
Tel. S. Boston 2483-W
So. Boston, Mass.

PINIGU PASKOLA

Jei jums reikia pirmą ar antrą mažo ar didelią mortgage už žemiausį nuošimtį gali gauti pas mane, taipgi perku antrus mortgages

P. J. KAY,
Room 508
110 Tremont St. Boston, Mass.

Telefonas S. B. 0441
Lietuvys Advokatas
Veda visokias provas, kaip ta: civiliškas ir kriminališkas; pa daro visokius dokumentus pri pirkimo ir pardavimo.
PRANAS J. KALINAUSKAS
332 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

TITUS P. GREVIS
ARKITEKTAS ir INŽINIERIUS
Statau namus pagal užsakymą, darau visokius plenus, išmieruoju žemę, gaunu permitus del statymo, darau viską pigiai, gerai ir gražiai. Bile reikalais užeikite pas mane, patarimai uždyka.
395 BROADWAY SO. BOSTON
Tel. So. Boston 2340

Namų telefonas Univ. 1463-J
A. O. SALNA (SHALNA)
LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetu, Corne University su A. B., G. Wash ington Univ. su LL. B.
Darbininko" Name, (2-ros lubos
366 W. BROADWAY
So. Boston. Tel. So. Boston 35

IŠSIRANDAVOJA 6 apšildomi kambariai, gera vieta Daktaro, Advokato ar Real Estate agento ofisui. Taipgi 4 visi saulėti kambariai už $15 mėnės. Kreipkitės sekančiu antrašu: 381 Broadway, So. Boston. Tel. S. Boston 0240-M

Telefonas: So. Boston 4768
DR. BALABAN
GYDYTOJAS IŠ RUSIJOS
Chirurgas ir prie gimdymo.
374 Dorchester St.
So. Boston, arti Andrew Sq.

KNAPP CAB CO.
Žemos kainos
South 3600 Boston
81 Dorchester St.
So. Boston, Mass.
24 val. patarnavimas

Dieną ir naktį Tel. University 8831-W
D. A. ZALETSKAS
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
877&488 Cambridge st.
Cambridge, Mass.

Tel. So. Boston 2795-R
NEW ENGLAND CLEANSING & DYEING CO.
450 Broadway So. Boston, Mass.
Drapanas palms ir atveš dykai
Pašaukite per telefoną

K. ŠIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės.
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Klauskite apie musų dalinį išmokėjimo planą.
POWERS & MEHEGAN
PLUMBERUOJAME, ĮVEDAME ŠILIMAS IR GESĄ
463 WEST BROADWAY ARTI DORCHESTER ST
SO. BOSTON, MASS. Tel. So. Boston 4559.